

ISSN 1407-9321

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2009. GADA 17. NOVEMBRIS ● Nr. 85 (7972) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

APSVEIKUMI

Es zinu, ka jābūt man Latvijā,
bez manis te lazdas neziedēs,
bez manis sniegs aizpūtis tekas,
bez manis rakstītās kamanās
Ziemassvētki nebraukas.

Es zinu, ka man jābūt Latvija.

Sveicam iedzīvotājus Latvijas Republikas dzimšanas dienā!
Lai mūsu gaišās domas kļūst par valsts labklājības avotu!

Preiļu novada dome

Mana gaišā un vienkāršā brīviba, gluži kā liepziņas smalks.

Tikai tev es pieduru, citam nekam.

Tikai tev viena es kalpoju kļusi un zagšus,

Lāpot un pārlāpot ikdienas raupjo un pelēko sagšu.

To, ko citi atnem, tu man atpakaļ dod,

Lai es varu kaut išu mirkli kļūsinām sudrabot.

Sagaidot mūsu valsts 91. gadadienu, novēlu,
lai visiem novada iedzīvotājiem nepietrūkst darba, iespēju,
draugu tuvuma, mīlestības un sirds miera,

lai skats nākotnē ir cerīgs, drosmīgs un apnēmīgs.

Sveicu Latvijas valsts svētkos!

Vārkavas novada domes vārdā priekšsēdētāja

Antra Vilcāne

Plīv sveces Tavu
māju logos, Latvija,
lai sildās dvēselītes,
lai redz — uz gaismu
mums ir kājas autas...

Sveicam iedzīvotājus Latvijas Republikas proklamēšanas
gadadienā! Novēlam tīcības un mīlestības
pret dzimto zemi piepildītus svētkus!

Līvānu novada domes vārdā domes priekšsēdētājs

Andris Vaivods

Latvija nav vairs nicināts bāra bērns, kura liktenis bij stāvēt
aizdurvē un slaucīt asaras. Šinis dienās viņa paceļas visas
pasaules priekšā kā brīva un lepna tauta,
kura patī savās rokās tur savu likteni.

Lai nekādi vēji un nekādas ikdienīšķas šubas šajos grūtajos
laikos nesalauž mūsu — latviešu tautas — brīvo garu!

Šobrid mūsu tīcība Latvijai ir vajadzīga vairāk nekā jebkad!

Sveicot Latvijas Valsts proklamēšanas gadadienā,

9. Saeimas deputāts Jānis Kaužs

Pagālne ir mūsu sirdsbalss,
Tagadne — mūsu dzīveszīņa,
Nākotne ir mūsu sapņi un to piepildījums.

Sveicam visus Riebiņu novada iedzīvotājus

Latvijas Republikas proklamēšanas 91. gadadienā!
Lai katrs no mums un visi kopā gan ikdienā, gan svētkus
svinot, apzināmies to spēku, kas tautu vieno un valsti ceļ!

Riebiņu novada dome

Tev dzivot mūžam, Latvija,
Tu — tēvzeme, mūrs Dieva dotā!

Lai latvju tauta apvienotā

Aug spēkā, slavā, dailumā...

Lai ikvienam no mums pietiek gara spēka, darba tīkuma,
sirds gudrības un vienotības mūsu valsts labā!

Lai skaistī Latvijas svētki ikvienam!

Aglonas novada domes vārdā priekšsēdētājs Andris Badūns

Šo pašu svētkā Tu neaizmirsti:

Vai celies debesis,

Vai jūras dzīlēs nirsti,

Vai draugu pulkā dalī savu prieku, —

Tu esi Latvija!

Vēlēsim saules mūžu mūsu dzimtenei — Latvijai!

Apzināsimies savas saknes, savu zemi un būsim vieni!

Dievs, svēti Latviju!

Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes vārdā
priekšsēdētājs Andris Vaivods

Cik liels šīs laiks,
Kad gribas rokās cieši
sadoties,
Vairs bailēs neliekties, nedz
padoties —

Dievs, svēti Latviju!

Hipotēku bankas Preiļu filiāles kolektīvs sveic savus klientus
un bijušā Preiļu rajona iedzīvotājus Latvijas Republikas
proklamēšanas 91. gadadienā!

Lai gaiša rītdiena —

Tāds ir mans pusvārda lūgums.

Lai nebeigtos tas,

Kur debesis beidzas,

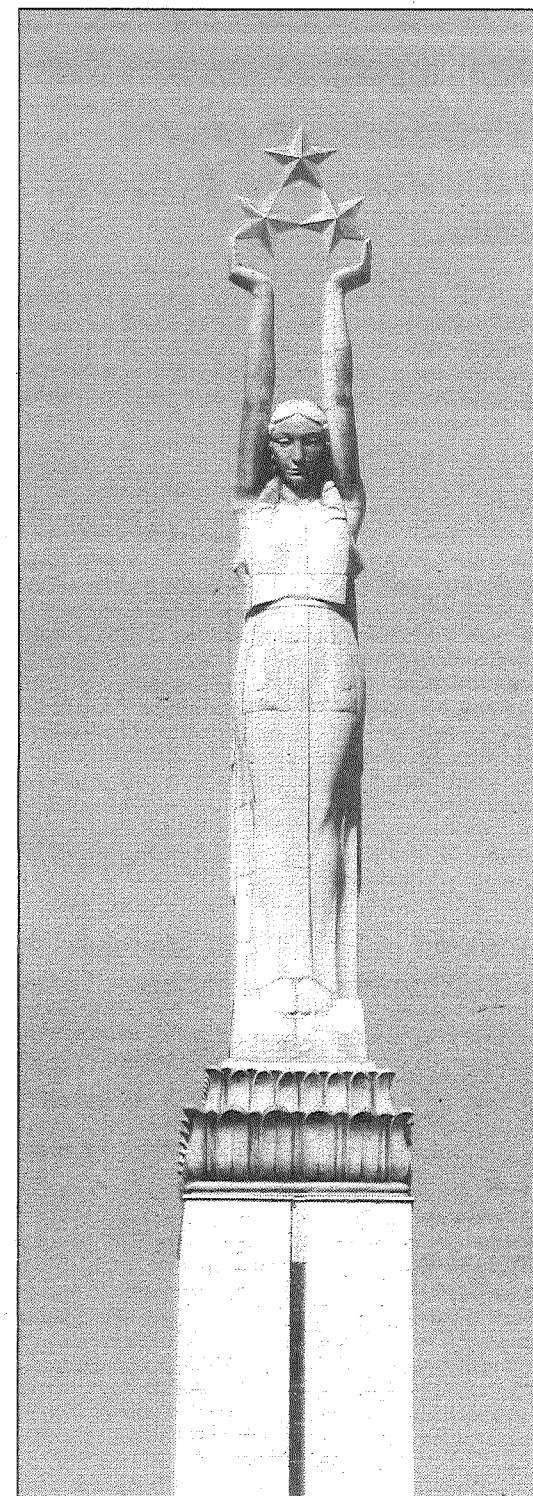
Es lieku to sirdi un dāvāju tev,

Mana svētā Latvija!

Sveicu iedzīvotājus Latvijas Republikas

proklamēšanas 91. gadadienā !

Jānis Eglītis, 9. Saeimas deputāts

Atbalstiet un abonējet savu laikrakstu «NOVADNIEKS» 2010. gadam!

Turpinās laikraksta «Novadnieks» abonēšana 2010. gadam, un redakcijā ik dienas ierodas mūsu lasītāji, kas vēlas pasūtīt avizi. Šādās reizēs
cenšamies aprūnāties ar saviem lasītājiem, pajautāt viņu domas par laikrakstu, uzsklausīt stāstījumu par to, kā klājas laukos, pilsētās.

«Staburadze» — skaists un Latgalei
neparasts nosaukums savulaik, vēl
agrākajos ulmanlākos, dots mājām,
kur tagad saimnieks Jānis Kokorits
un viņa dzīvesbiedre Marijameja no
Preiļu pagasta Ivdrišiem. Kā toreiz šī
izvēle notikusi, nezina, bet arī viņiem
šķiet, ka mājām dots romantisks
nosaukums.

Kāmēr sieva kārtē «Novadnieka»
abonēšanas lietas nākamajam 2010.
gadam, runājamies ar Jāni. Viņš
pastāsta, ka mājās citīgākā laikraksta
lasītāja esot tante Domicella Gavare.

Viņas pastāvīgā vienīvēstība esot
Preiļos, bet, tā kā dzīvotī jau 85 ga-
di, labāk tomēr, ja... — un to tuviniekam
ikdienā ir līdzās. Tā Domicellas kundze

tagad mitot «Staburadzē», tuvinieku
aprūpēta. Turpat kaimiņos dzīvo arī
meitas ģimene, mazdēls bieži atrākot
ciemos, bet znots un meita palīdzot
darbos.

Jānis piekrit, ka laiki pašlaik sarežģīti
un par izdzīvošanu jāpadomā. Pašlaik,
piemēram, sieva strādā, bet pašam
veselība sašķobijsies, esot jāārstē-
jas. Marijameja ir precīzne un ilgu
gadus strādā kādā Preiļu uzņēmumā,
bet Jānis turpat ir autoveikala šoferis.

Abi piekrit, ka tirdzniecības nozarē

krize jūtama pavism noteikti. Tā kā

autoveikala maršrutu ik nedēļu ved
praktiski pa visiem agrākā Preiļu rajona

pagastiem, pa visattālajām lauku

sādžām un viensētām, situācija labi

izpētīta. Cilvēkiem naudas mazāk,

lauku sirmgalvi, kurēm tāpat kā visiem

pārējiem pensijas kopš vasaras

samazinātas, vispirms atliek malā sum-

mu, kas tērējama zālēm, tikai tād at-

likušo plāno tērēt produktiem. Diena,

kad autoveikals ierodas, visiem kaimi-

niem ir gaidīts notikums. Jau stundu ie-

priekš visi sapulcējas, pārrunā jau-

numus, apspriež cenas.

Marijameja teic, ka «Novadniekā»

viņu interesējot viiss. Jaunāko numuru

gan sākot lasīt ar pēdējo lappusi, kur

reklāmas un sludinājumi, tad pār-

kungs gan atzīst, ka parasti iepazīša-
nos ar svaigāko numuru sākot no pē-
dējās lappuses. Kāpēc? «Gadi, ga-
di... Izlasu līdzjūtības un redzu, kā pa-
zīstami cilvēki viens pēc otrs skirī-
go no šīs pasaules,» tāds mazliet skumjī-
noskaņojums ir sirmajam viram, kurš
pats jau pirms pāris gadiem pārkāpis
astoņdesmit gadu slieksniem. Sajā
sakarā izsakām komplimentu, uz ko
Antons Spūlis skaidro, ka vēl jau turo-
ties. Vienīgi smagos lauku darbus vairs
nespējot veikt, bet citādi pa saim-
niecību pietiekami aktīvi darbojoties,
arī mašīnai pie stūres vēl tiri nasks
braucējs. Varbūt tāpēc, ka viņam vi-
su mūžu bijis pietiekami veselīgs un

kustīgs dzīves veids. Agronoma darbā
citādi nemaz nevarējis, svaigā gaisā no
rita līdz vakaram visu cauru gadu.

Dzīvojot Vārkavas ciematā, nākas
piemēroties apstākļiem. Kūti joprojām
piecas slaučamas govīs, bet vasarās
līdz ganībām aptuveni divi kilometri.
Tur arī lielākā daļa apsaimniekojamās
zemes, kur sapļaut sienu. Pie mājām
zemes pavisam maz, tur tiek stādītas
saknes lopiem un kartupeli, kā arī au-
dzēti dārzeni pašu vajadzībām. Pienu
vienmēr esot atdevuši «Preiļu sieram»,
turpinot to darīt arī pašlaik, lai gan
maksa par slaukumu visai zema.

Spūla kungs teic, ka nevajag ļau-
ties pesimismam, skumjām, pakļau-
ties problēmām, bet sapurināties un
dzīvot vien tālāk. Kad pirms septiņiem
gadiem nomirusi sieva, sapratīs, cik
vienam grūti. Dēļi dzīvojot Līvānos un
Nicgalē, nevarot katra dienu apciemot.
Bet likenis lēmis, ka viņa tagadējai
dzīvesbiedrei Teklai vīrs aizgājis mū-
žībā, tāpēc nolēmuši abi dienas vadit
kopā. Un labi vien esot, jo Teklas dēla
ģimene abiem pensionāriem esot lie-
lākai palīgi gan pie lopiem gan saim-
niecībā.

Vēlot labu veiksmi žurnālistiem, An-
tons Spūlis steidzas projām. Ja reiz
atbraucis uz pilsētu, darišanu daudz.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvieši kļuvuši par aizbraucēju tautu

Lai gan Latvijas valsts neveic, un nemaz nevar veikt, savu uz visiem laikiem aizbraucošo iedzīvotāju reģistrāciju, piersardzīgas aplses liecina, ka šobrīd par savām mājām citas valstis pasaulē sauc 200-300 tūkstoši mūsējo. Tas nozīmē — apmēram 10% no iedzīvotāju kopskaita, kas, iespējams, ir piektā daļa no nodokļu maksātāju skaita. Nēmot vērā sabiedrības novecošanos, iedzīvotāju emigrāciju un skaitisko kritumu, jau tagad var paredzēt kaudzi problēmu netālai nācotnei. Šobrīd domīnē jautājums — kāpēc valsti ir radīti āsti apstākļi, ka cilvēki ir spiesti aizbraukt? Emigrantu skaits tuvākajā laikā nemazināsies. Šobrīd Latviju pamet cilvēki, kas iepriekš tādu lēmumu pat neapsvēra. Valsts prezidents Valdis Zatlers interneta mājas lapā jau ievietojis video uzrunu latviešiem gaidāmajā valsts 91. gadadienā. Ja valdības lēmumi liek Latviju pamest, viņš aicina to vismaz neatzīst: «Sava valsts, sava valoda, savas valsts un savas tautas vēsture — tie ir jākopj. Sei liela loma ir arī jums, latviešiem tālu visā pasaulei. Iedzīvotājiem, kas pamet Latviju, seko arī uzņēmēji, kuri domā par to, kā pārceļt ražotnes ārpus Latvijas. Uzņēmēji šī brīza ekonomisko situāciju salīdzina ar laivu, kura tiek dzīta pret vēju. Valdība teju ik nedēļu pazīno par jaunu nodokļu vai likumu ieviešanu un tas uzņēmējiem liez plānot ekonomiskās aktivitātes. Ekonomikas ministrija, kas atbildīga par Latvijas ekonomikas atveselošanas politiku, pārmetumiem nepiekrit. Vai Latvijā paliks tikai politiķi?

Partijas nekāro sekot Šlesera aicinājumam gāzt valdību

Par spīti partijas LPP/LC līdera Aināra Šlesera sestdien, 14. novembrī, partijas kongressa paustajam braucinājumam paziņojumam, ka Valda Dombrovskais valdībai ir jāpienem nākamā gada valsts budžets, lai nesarežītu attiecības ar starptautiskajiem aizdevējiem, un tad jāatkāpas, šis nodoms tuvākajā laikā varētu nemaz nesistēnoties, jo valdību var nogāzt tikai kāds no tās partneriem, bet tie norāda, ka viņiem šāda nodoma neesot, ziņo laikraksts «Diena». Zaļo un zemnieku frakcijas vadītājs Augusts Brīgmanis un Tautas partijas pārstāvis Vents Armands Krauklis laikrakstam uzsveruši, ka viņiem tāda nodoma «gāzt valdību» neesot. Jau ziņots, ka partijas LPP/LC kongress tās līdzpriekšēdētājs Šlesers pauða gatavību uzņemties valdības vadīšanu vēl līdz 10. Saeimas vēlēšanām un jau nosauca iecerēto ministru vārdus, jo Dombrovskais valdībai neesot jēgas turpināt vejetēt, nepiedāvājot reālu programmu valsts izvešanai no krīzes. Pašreiz JL vadītās valdības koalīcijai veido TP, ZZS, apvienība «Tēvzemei un brīvībai»/LNNK un «Pilsētiskā Savienība». Valdība apstiprināta šī gada martā, un līdz šim starp lielākajiem koalīcijas partneriem — JL un TP — vairākkārt izcēlušas nesaskaņas par dažādiem jautājumiem, tāču abu partiju vadītāji vienmēr uzsveruši, ka valdības stabilitāte neesot apdraudēta.

Ista ziema Latvijā vēl neatnāks

Sonedēļ ista ziema Latvijā vēl neatnāks — nedēļas lielākajā daļā laika apstākļus noteiks ciklonu darbība, debesis klās mākonji, daudzviet gaidāms lietus un tikai atsevišķas naktis austrumu rajonos iespējams arī slāpīš sniegs. No trešdienas Latvijā ieplūdis nedaudz siltāks gaiss, tādēļ naktis gaisa temperatūra gaidāma lielākoties +2, +7 grādu robežas, bet dienās gaiss iesilis līdz +3, +8 grādiem. Valsts svētkos Latvijā gaidāms mākoņains laiks, daudzviet līs lietus, bet naktī Vidzemē gaidāms arī slāpīš sniegs, tāpēc ceļi var būt slideni. Pūtis dienvidu, dienvidrietumu vējš ar ātrumu 5-10 metri sekundē. Gaisa temperatūra naktī gaidāma +1, +6 grādi, bet dienā +4, +8 grādi. Savukārt nedēļas nogalē debesis brižiem skaidrosies, bez ievērojamiem nokrišņiem. Pūtis dienvidrietumu vējš ar ātrumu 3-9 metri sekundē. Gaisa temperatūra naktī būs no +2 līdz +7 grādiem, bet dienā no +4 līdz +8 grādiem.

Sagatavoja T.Eiste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Psāutījuma indeks 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mōb. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un studinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par studinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vjenmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesi (otrdien, piektdien).

*Mēs katrs esam kā smilšu graudiņš
lielajā dzīves jūrā, tā mūs pat nepamana,
bet bez mums arī nespēj eksistēt.*

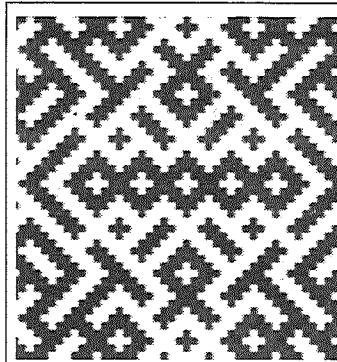
«Tad Tas Kungs mums dos Savu svētību,
un mūsu zeme dos savus auglus.
Taisnība staigās Viņa priekšā
un ķems Viņa soļus
sev par ceļa rādītāju.» (Ps 85, 13-14)

Romas katolu baznīca Latvijā aicina visus, kuriem ir dārga Latvijas valsts nācotne, 18. novembrī plkst. 15.00 būt vienotiem lūgšanā «Tēvs Mūsu» mājās, ģimenēs, ar draugiem, baznīcās, dievnamos.

18. novembrī, Latvijas dzimšanas dienā, domāsim labas domas par savu zemi, tautu, valsti un dāvāsim trīs darbus LATVIJAI!

No mūsu labajām domām izaudīsim Latvijas dzimšanas dienas Lielvārdes jostu. Atjaunojot Latvijas laika tradīcijas, savu mājokļu logos iedegsim svecītes! 21.00 pēc Rīgas laika visi kopā uz zemeslodes vienlaikus dziedāsim Latvijas himnu! Baumānu Kārļa lūgšnā atcerēsimies, ka Dzimtene ir tikai viena.

Domubiedru grupa, kas aicina 18. novembrī veikt trīs labas liecas, par svarīgāko uzskata Latvijas valsts himnas dziedāšanu vienlaikus uz zemeslodes plkst. 21.00. pēc Rīgas laika. Aicinām kopā ar Valsts prezidentu Vāldi Zatleru šai laikā visus latviešus un Latvijai piederīgos dziedāt mūsu valsts himnu, Baumānu Kārļa lūgšanu «Dievs, svētī Latviju». Lai kur mēs arī atrastos, Dzimtene mums ir tikai viena. Kaut mēs realitātē dziedāsim savas valsts himnu tajā vietā, kur nu katrs atradīsimies Latvijā vai svešatnē, mēs zināsim, ka kopā ar mums Latvijas himnu dzied daudzi simti tūkstošu tautiešu uz zemeslodes. Tātad himnu dziedās Anglijā un Īrijā plkst. 19.00 pēc Grinvičas laika, Nujorkā, Bostonā un Toronto plkst. 14.00, Čikāgā plkst. 13.00, Kalifornijā plkst. 11.00, Maskavā plkst. 22.00, bet Melburnā un Sidnejā to dziedāsim 19. novembrī plkst. 6.00, Krasnojarskā plkst. 2.00. Dziedot kopā himnu, atcerēsimies tos, kas šobrīd ekonomisku vai citu apstākļu spiesti, atstājuši Latviju, dosim viņiem neklātienē zinu, ka Dzimtene katru latvieti allaž gaida mājās. Dziedot himnu, piecelsimies kājās vienoti un pārliecināti par to, ka Latvija atgūsies no ekonomiskām problēmām, ka mēs esam un

● Katrai tautai un zemei ir savas unikālas pagātnes un savas vienīgā iespējamā nācotne. Mūsu kopīgā atmiņa un liktenis gadīsimi ilgi tika ieausts Lielvārdes jostā, ar kuras zīmju šķetināšanu un skaidrošanu šodien nodarbojas zinātnieki. Mūsu valsts gadadiena ir īstais brīdis, lai smeltos spēku tautas tradīcijās un kultūrā, lai tajā atrastu jaunu ceļu un veidotu jaunu Latvijas likteni. Katrā labā domā par Latviju šajā dienā ir svarīga, bet vēl nozīmīgāks ir katrs izteiktais vārds — tiks pārvērts simbolā un kļūs par neatkārtojamu Lielvārdes jostas fragmentu. 18. novembrī no visiem iesūtītajiem labajiem vārdiem (to var izdarīt www.3darbi.lv) tiks izveidota viena vienota Latvijas Lielvārdes jostas zīme, kas atspoguļos mūsu mīlestību pret šo zemi un valsti. Svinēsim svētkus, daloties savās labajās domās un vēlējumos Latvijai — tas būs pirmais solis preti to piepildījumam.

varam būt vienotāki, stiprāki un draudzīgāki. Valsts prezidents Valdis Zatlers himnu dziedās Daugavmalā kopā ar tūkstošiem citu latviešu. Bet pēc tam Daugavmalā notiks Rīgas domes sarūpēts salūts. Ja kaut

kur citur uz zemeslodes pēc himnas dziedāšanas latvieši šaus debesīs petardes vai raketes, viņi zinās, šajā laikā uguņošanā raugās arī Latvijas iedzīvotāji.

Aicinām piebiedroties visus latviešus un Latvijai piederīgos uz visas zemeslodes. 18. novembrī, Latvijas dzimšanas dienā domāsim labas domas par savu zemi, tautu un valsti un dāvāsim trīs darbus Latvijai. No mūsu labajām domām ar Modra Tenisona programmas palīdzību izaudīsim Latvijas dzimšanas dienas Lielvārdes jostu.

Svētku dienas novakarā, iededzot svecīti logā vai iekurot ugunskuru pagalmā, aicinām sajust šīs zemes gara un gaismas spēku. Pastāstiet par aicinājumu arī citiem tautiešiem. Šo ziņu kā laba vēstijumu Dzimtenei nodosim viens otram, jo labas domas un ziņas sasildīs Latviju.

Latvijā nav kopīgu 18. novembra svīnēšanas tradīciju, tāpēc mēģināsim tās pamazām radīt caur Vārdiem, Gaismu un Dziesmu. Varbūt, ka izdodas..

Domu biedru grupa «3 darbi Latvijai»: Mārtiņš Martinsons, Andris Čeksters, Inese Vanaga, Normunds Bakšis, Valdis Točs, Andris Dieviņš, Žaneta Jaunzeme-Grende, Ants Grende, Kristīna Pelša, Armands Strazds, Modris Tenisons, Pēteris Apinis, Ināra Kehre, Evija Vaščenko, Valda Auziņa, Bruno Cīrulis, Niks Volmārs, Kristīne Atraste, Rolands Valgums, Aija Melle, Antra Purviņa, Maija Jaunzeme

Zem vecmāmuļas lakata stūriem...

Mēs neizvēlamies to dienu un to mirkli, kad nākt pasaulē. Tāpat savus vecākus neizvēlamies... Vienkārši pieņemam šos cilvēkus kā savus vienīgos, neatkārtojamos. Ja reiz, balta dvēselite, uz balta mākonu maliņas sēzot, ir noskatījusi kādu no mums kā savu tēti vai mammu, tātad liktenis tā lēmis.

Ari zemi, pa kuru spert pirmos soļus, mēs neizvēlamies. Ir tik bezgala vienkārši un viegli sūdzīties, lādēties, vaimanāt, ka esam neīstāja laikā un valstī pasaulē nākuši, ka citur labāk, bagātāk dzīvot, ka citur valdība nav neliešu banda un iekārtā taisnīgāka. Rit — 18. novembrī — Latvijas Republikas proklamēšanas diena. Pirms devīndesmit viena gada dzima neatkarīga Latvija, parādījās uz pasaules kartes kā mazs zaļš stūris Baltijas jūras krastā. Cik emociju, cik prieka, sajūmas... Cik bēdu, skumju un asaru pa šiem gadiem lījis. Taču ne jau par to šoreiz ir runa, un ne jau par to būs šis stāsts. Tas būs par cilvēkiem un lietām, ko lielākā daļa no mums ir aizmirsusi — kāda lāde, uz plaukta pieliekamajā, bēniņu stūri. Tie ir pirms desmitiem, iespējams, daudziem desmitiem gadu pirmsētie mūsu māmuļu, vecmāmuļu, vecvecmāmuļu lakati. Lielie lakati, kurus auda no vīnas dzījām trīniša, vienkārša, plāces vai krepa pinumos. Šīs plecu segas, kvadrātveidīgas (parasti 180 x 180 centimetri), ar bārkstīm visapkārt. Vai atceraties, kā bērnībā, ziemas salā vecāki jūs satuntuļoja šādos milzīgos lakatos, uzsniet, krustiski pārlūcīt, vīrs jakām un mēteļiem? Pakustēties bija grūti, toties tik silti, ka nebija bail ne no kādiem saliem un puteņiem.

30. oktobrī Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja telpās, vārtsarga namiņā, durvis vēra jauna izstāde — «Lielie lakati». Tajā dienā kultūras pasākumi mijās cits ar citu. Steiga, drūzma, viegla nevīzītā! Varbūt tāpēc šī eksponācija palika tā kā nomālus un nepamanīta. Ak, ja, kultūras ministrs gan ziedoja dažas minūtes un slaidā lokā apgāja telpai rīnki apkārt. Kā saka, ķeksītis ievilkts. Godīgi teikšu, ka man šis ķeksītis pārvērtās par āķiti. Vilkīt vilka atnākt vēl, gribējās pieskarties bērnībai, izbaudīt emocionālo noskoņojumu, ko sauc par nostalģiju. Papētīt, kā mijas rūtainie krāsu salikumi, pieskarties lakatu bārkstīm un pārlaist pirkstus raupuļainajam, bet reizē mikstajam un siltajam lakata stūrim.

Muzeja darbiniece, lietišķas mākslas speciāliste, Silvija Ivanovska ir pārliecināta, ka šobrīd lakatu stāstos izdevies istenot universālu pīeju un pielāgot to daudziem un dažādiem notikumiem. *Pirkārt*, mākslinieka Jāzepa Pīgožņa jubilejas izstādei (starp citu, vienīgajai Latvijā), jo krietna daļa lakatu nākuši no mākslinieka dzīmītās puses — Galēniem, Stabulniekiem. *Otrākārt*, tikpat saskanīgi lakatu stāsti piedien Latvijas dzīmšanas dienas svētkiem un sasaucas ar joprojām populāro Ulda Stabulnieka un Māras Zālītes dziesmu par Latviju, kur «man viņa ir viaskaistākā tik un tā». Māmuļa, Latvija, silts lakata stūris — tā ir kā svētā trīsvienība, ko pēdējā laikā tik izmisigi meklējam un nespējam atrast. *Trešārt*, šī izstāde vārtsarga namiņā šogad ir pēdējā, jo vēl nedaudz, un Ziemassvētki būs klāt. Bet Ziemassvētkos vairāk par visu mūrus katram gribas ievīstīties siltā lakatā un pa logu raudzīties zvaigznotās debesīs — varbūt pamanišu piedzīstam jaunu zvaigzni...

Agrākos gados lielie lakati bija tas apģērba gabals, kurā koncentrējās aust prasmes attīstība, sakrājās labākie, pārbaudītākie un skaitākie tekstilizstrādājumu dariņšanas un rotāšanas paņēmieni. Preiļu, Livānu, Galēnu, Vārkavas, Rudzātu, Aizkalnes un citu pagastu iedzīvotāju austie,

● Laimīgas un bagātas ir tās mājas, kur joprojām glabājas kāds pirms daudziem gadu desmitiem austs lielais lakats. Tas sildījis nosalušus bērnelus, sargājis no puteņu brāzmām braucējus kamanās, apskāvis vecas māmuļas nosalušos plecus. Tas zina stāstīt par notikumiem, cilvēkiem, likteņiem, par to, ar ko joprojām bagāta mūsu zeme — mūsu Latvija. Foto: L.Kirillova

lietotie, pauzdēs saudzētie un saglabātie lielie lakati kādam var likties vecas, putekļainas un kožu saestas lupatas. Ja tā, tad paturiet savas emocijas un domas pie sevis. «Lielie lakati» ir daudzas un dažadas dzīves, skaisti un arī sāpīgi likteņi, prieki un bēdas, kristības, laulības, aiziešana viņsaule, viss, ar ko esam bagāti, viss, kas rūti pie rūts, bārksti pie bārksts, dzīvi pie dzīves veido tautu un valsti. Gluži kā piekusūsi putni ar sakļautiem spārniem arī šie lakati rāmi nolauduši savus bārkstainos stūrus un klusē, bet gatavi runāt. Ja vien kāds gribētu klausīties...

LAKATU LAKATS. Visvecākais lielais lakats izstādē. Esot austs pirms pīs vairāk kā pusotra gadsimta, ap 1850-tajiem gadiem. Praktiski ļoti maz lietots, bet rūpīgu roku glabāts un nodots dzimtas sievietēm. Lakatu turpina glabāt Silvija Berezovska Preilos.

VIENS NO TRĪNĀSIEM. Pirmais lielais lakats, kurš Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja otrajā pastāvēšanas gadā (1996.) nonāca krājumā. Austs ap 1930. gadu pie kādas amatnieces Tilžā. Trim māsām tikuši pasūtīti un noausti pilnīgi identiski lielie lakati. Viens no trīnāsiem līdz 1996. gadam glabājās pie Silvijas Ivanovskas Preilos.

KRISTĪBŪ LAKATS. Ap 1907. gadu divpadsmitgadīgā Stefānija Dārzniece pārbrauca dzīvot uz Latviju un nonāca Galēnu pagastā. 1921. gadā te piedzima arī Stefānijas pīmā meita Tekla. Kad bērnu vājadzēja kristīt, piemērotākas sedzīnas neatradās. Tāpēc mazo Teklu, ievīstītu krāšņajā lakatā, veda uz baznīcu. Lakats austs manufaktūrā un, iespējams, pirkts Polijā. Tagad lakatu glabā Stefānijas vedekla Elizabete Dārznieks Galēnu pagasta Zeimuļu Pužāku sādžā.

MAMMAS LAKATS. Lakatu Daugavpils aprīņķa Vanagos audusi Franciska Vaijode, bet tas piederējis Annai Rubenei. Anna bijusi vēl pavismā maza meitenīte, kad pagājušā gadsimta divdesmitajos gados šo plecu segu tieši viņai uzaudusi mamma. Lakats glabājās pie audējas mazmeitas Inas Brices Preilos.

PABALSTA LAKATS. Kad Veronikas Pudānes ģimēnei 1947. gadā piedzima ceurtās bērns, meita Silvija, vietējā ciema padomes izpildkomiteja daudzbērnu ģi-

Kad Marja 1949. gadā mirusi, lakatu mantojusi Veronika Dūda, bet tagad Eugēnija Šķestere, Rēgīna Šķestere un Elīna Šķestere. Rēgīna ir tā, kas vecvecmāmmas lakatu glabā Riebiņu novada Galēnu pagasta *Radio Mājās*.

NOVĒLĒTAIS LAKATS. Venerandas Priževotes-Zeimules glabātais lakats. Tā audēja Anna Priževote dzīvojusi Rēzeknes aprīņķa Galēnu pagasta Sondoros. Lieļo lakatu mūža nogalē novēlējusi Venerandai.

VEDEKLU LAKATS. Austs Galēnu pagastā, autore Pauline Sondare. Vēlāk lakatu mantojusi viņas vedekla Rita Sondare, bet pēc tam vēlreiz mantojusi, glabā un ar ipašu attieksmi lieto Ritas vedekla Ilona Sondare Riebiņu novada Galēnu pagasta Zeimuļu-Puzākos.

LAKATS CELOTĀJS. Lielo rūtoto lakatu pūram gādājusi Helēna Grībovska no Aglonas puses. Helēna dzīvoja dzelzceļnieku ģimenē Rušonas stacijas tuvumā. Pārceļoties uz Vārkavas pagasta Znotiniem, lakats ceļoja līdzi. To saglabāja meita Helēna Sotnika. Kad savukārt Helēnas meita Janīna Kokina pārcēlās uz dzīvi Plāviņā, lielais lakats turpināja savu ceļojumu un to sāka glabāt lakata saimnieces mazmeita. Tad pāsaulē ieradās Janīnas meita Krista, vecvecmāmīnas lakats noderēja segas vietā mazmazmeitiņai. Ar mērķi piedalīties lielo lakatu izstādē Krista *celotāju* atvedusi paciemoties uz Preiļiem. Nu jau lakats ir sasniedzis savas pirmās saimnieces vecumu. Kaut nu tam pietiku izturības un tikpat saudzīgumā mantinieku attieksmes kā līdz šim. Jaunus ceļojumus, *celotāj!*

NODERĪGAIS LAKATS. Ilgus gadus kalpojis Veronikai Vilcānei Vārkavas pagasta Znotiņos. Saglabājies un izmantots Helēnas Sotnikas ģimenē. Lai gan jau pamatīgi padilis, Veronikas mazmeita Regina Romanovska tam tomēr atradusi pielietojumu — laba glūdināmā sedzīna.

LAKATS AR IPAŠO NOSAUKUMU — «KAŠMARA». Polina Fjodorova (-1863. — 1950.) dzimus Pleskavas apgabala Pitalovas aprīņķa Skrjadeļu sādžā. Lakatu — «kašmaru» iegādājusies vienīgā meitas Annas Jevstignejevas pūram, iespējams, pirkusi Pleskavā. Anna dzīvojusi Jaunlatgales aprīņķi (kopš 1938. gada Abrenes aprīņķi) Šķilbēnu pagasta Eriku sādžā. 1989. gadā pārcēlējies dzīvot pie savas meitas Taisijas Kudrjavcevas uz Preiļiem, te arī turpinājusi glabāt smalko izstrādājumu.

20. gadsimtā izplatītās lakatu nosaukums bija no slāvu valodām aizgūtās «skusts». Domājams, ka šis nosaukums latviešu valodā ienācis, pateicoties tirdzniecībai, kur līdz divdesmitajiem gadiem domināja krievu valoda. Visbiežāk par *skustu* sausa ap vienu kvadrātmetru lielu, rūpnieciski ražotu kokvilnas vai pusvilnas lakatu. Austos lielos lakatus atsevišķas Latgales vietas sausa arī par *skorām*. Rūpnieciski darinātās pirkstās, vieglās *skoras* dēvēja arī par «*kašmarām*», visticamāk, tāpēc, ka tās bija līdzīgas ievestajām platājām Kašmiras šallēm.

KAMANU LAKATS. Austs pēc Zofijas Vaivodes pasūtījuma 1940. gada otrajā pusē Livānos. Ievērojot katras stabīlas ģimenes tradīciju, ka, izejot pie vīra, jaunavai pūrā jābūt labai, siltai plecu segai, arī Zofija par centās nodrošināt meitas Annas pūra daļu. No Livānu pagasta Vilmeniešiem Anna 1949. gadā ieprečējās Rudzātu pagasta Dzintaros. Anna daudz nācas braukt ar zirgu — gan uz pagasta centru, gan baznīcu, gan ciemu. Lielais lakats bija neaizstājams sala un putena laikā. Šobrīd to glabā Zofija mazdēla Kārļa Bogdāna ģimene.

● Tādi, lūk, lakatu stāsti. Zem tiem kā zem vecmāmuļas siltajām rokām var paslēpties no negaisa vai vecāku brāzienā. Zem tiem var stāstīt un klausīties pasakas. Zem tiem var sapņot un ticēt, ka viss būs labi.

L.Kirillova

VĀRKAVAS NOVADĀ

Domes sēdē apstiprināja nolikumus un lēma par citām lietām

Kārtēja Vārkavas novada domes sēdē izskatīti vairāki jautājumi un pieņemti atiecīgi lēmumi.

Nolemts nojaukt pamestu un neizmantotu ēku, kas atrodas Vārkavas ciemā Kovalevsku ielā 2. Šajā namā, kas tagad kļuvis nediergs izmantošanai, kādreiz atrādās pasta nodalā, krājkase, mājā atrādās arī dzīvokli.

Domes deputāti vienojās par autobusa iegādi skolēnu pārvadāšanai Latvijas — Šveices sadarbības programmas projekta ietvaros. Nolemts iegādāties autobusu ar 19 sēdvietām, nodrošinot pašvaldības līdzfinansējumu desmit procentu apmērā.

Pašvaldības domes sēdē izskatīts jautājums saistībā ar Vārkavas pagasta novadpētniecības muzeju. Sakarā ar to, lai novadpētniecības muzejs varētu iziet akreditācijas procesu, nolemts pāgarināt līgumu ar Muzeju pārvaldi.

Sēdē apstiprināti vairāki nolikumi: novada administratīvās komisijas, direktoru padomes, Vārkavas pagasta bibliotēkas, Vārkavas pagasta novadpētniecības muzeja nolikumi.

Deputāti pieņēmuši lēmumus biedrības «Dabas draugi» darbības nodrošināšanai piešķirt 500 latu.

Lidzēkļi 760 latu apmērā atvēlēti Gimenes palīdzības centra «Ligzda» darbības nodrošināšanai. Nolemts slēgt nomas līgumu ar biedrību uz septiņiem gadiem, nosakot nomas maksu — viens lats gadā.

Veselības aprūpi pacienti sanems mājās

Sākot ar šī gada novembri, Vārkavas novadā uzsākta pacientu veselības aprūpe mājās, ko veic ārsta palīdze Valentīna Vaivode un ārsta palīdze Anita Lazdāne. Slimniekiem, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar apmeklēt ārstniecības iestādi, iespējams sanemt injekcijas, pārsiešanu un citu medicīnisko palīdzību savās mājās. Par pākalpojuma sniegšanu nebūs jāmaksā pacienta iemaksā. Medicīnisko aprūpi mājās var sanemt slimnieki ar ģimenes ārsta norīkojumu. Pacientam jāvēršas pie sava ģimenes ārsta, kurš izvērtēs veselības stāvokli un nozīmēs nepieciešamās procedūras.

Domes priekšsēdētājas vietniece iedzīvotājus pieņems novada ciematos

Vārkavas novada domē noteikti domes priekšsēdētājas vietnieces Anitas Brakovskas pieņemšanas laiki novada ciematos. Mēneša pirmajā trešdienā viņa pieņems Rimcānos, otrajā trešdienā — Vanagos, trešajā — Vārkavā, ceturtajā — Vecvārkavā, mēneša trešajā ceturtdienā — Arendolē. Šāda kārtība palīdzēs attālāko ciematu iedzīvotājiem, nešķieztot laiku braukšanai uz centru, atrisināt sev svarīgus jautājumus, kā arī uzzināt par jaunumiem pašvaldības dzīvē.

Sveica jubilārus un ģimenes apāļas kāzu gadskārtās

Jau vairākus gadus pēc kārtas Vārkavas pagastā Latvijas Republikas proklamēšanas gadienai veltītājā sarīkojumā tiek sveiki tie iedzīvotāji, kuriem ir nozīmīgas dzīves vai kāzu jubilejas. Šogad svētku sarīkojumā, kurš notika 13. novembrī, sumināja jubilārus Galinu Kirilovu, Lubu Jakovļevu, Jāni Gržibovski, Viktoru Kivlenieku, Aleksandru Potapovu, Leonāru Šenni.

Uz pieciem kopā nodzīvotiem gadiem atskatījās un apsveikumus saņēma Jānis un Santa Upenieki, 20 kopdzīves gadu jubileju atzīmēja Lidiņa un Gunārs Kivlenieki, Inta un Andris Klindžāni, 25 gadu — Ināra un Dimitrijs Terentjevi, Irēna un Jānis Brusi, 30 gadu — Anna un Aleksandrs Potapovi, Irēna un Aivars Lazdāni, 45 gadu — Natālija un Ivans Fadejevi, Leontīna un Pēteris Znotiņi, 50 gadu — Regina un Pēteris Prikuļi, 55 kopdzīves gadu jubileju — Agafija un Isakijs Stepanovi.

Reģistrētā bezdarba līmenis oktobrī Latvijā bija 14,1 procenti

Galvenie bezdarba rādītāji rajonos (pilsētās) 2009. gada oktobrī, salīdzinot ar septembri

Reģions, pilsēta, rajons	Bezdarbnieku skaits mēneša beigās		Bezdarba līmenis mēneša beigās (%)	
	2009. gada septembris	2009. gada oktobris	2009. gada septembris	2009. gada oktobris
Rīgas reģionā kopā	62 415	66 031	11,1	11,7
Kurzemes reģionā kopā	20 823	22 375	14,6	15,7
Vidzemes reģionā kopā	15 211	16 633	14	15,3
Zemgales reģionā kopā	19 168	20 407	14,2	15,1
Balvu rajonā	2686	2898	19,5	21
Daugavpils pilsētā	5939	6385	10,8	11,7
Daugavpils rajonā	2172	2399	13,2	14,6
Krāslavas rajonā	3228	3514	20,2	22
Ludzas rajonā	3909	4133	24,4	25,8
Preiļu rajonā	3596	3859	19,1	20,5
Rēzeknes pilsētā	3437	3677	20,1	21,5
Rēzeknes rajonā	5170	5586	28,1	30,4
Latgales reģionā kopā	30 137	32 451	17,6	18,9
Valstī kopā	147 754	157 897	13,2	14,1

Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2009. gada oktobra beigās bija 14,1 procents no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita. Valstī bezdarba līmenis salīdzinājumā ar 2009. gada septembri pieaudzis par 0,9 procenta punktiem.

Kā informē Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) informācijas nodalā, NVA uzskaitē oktobra sākumā bija 147 754, oktobra beigās — 157 897 bezdarbnieki. Bezdarbnieku skaits valstī mēneša laikā ir palielinājies par 10 143 cilvēkiem, jeb 6,9 procentiem. Oktobrī bezdarbnieka statuss tika piešķirts 21 436 personām.

Zemākais bezdarba līmenis oktobrī reģistrēts Tukuma rajonā — 10 procen-ti, Ventspils rajonā — 10,8 procenti, Rīgas pilsētā — 11 procenti, Daugavpils pilsētā — 11,7 procenti, Jelgavas pilsētā — 12,2 procenti, Limbažu rajonā — 12,4 procenti, Jūrmalas pilsētā — 12,5 procenti, Riebiņu novads — 12,7 procenti.

Augstākais bezdarba līmenis 2009. gada oktobrī reģistrēts Rēzeknes rajonā — 30,4 procenti, Ludzas rajonā — 25,8 procenti, Krāslavas rajonā — 22 procenti, Rēzeknes pilsētā — 21,5 procenti, Kuldīgas rajonā — 21,2 procenti, Preiļu rajonā — 20,5 procenti, Dobelei rajonā — 19,6 procenti, Balvu rajonā — 21 procenti. (Lidz 2009. gada beigām statistikas dati tiek norādīti atbilstoši rajonu sadalījumam, kurš bija spēkā lidz 2009. gada 1. jūlijam.)

NVA direktore B.Paševara norāda, ka «pasaļaik darbu turpina zaudēt visdažādāko profesiju pārstāvji. Vislielākais darba vietu samazinājums vērojams valsts pārvaldē, ieskaitot veselības, izglītības un sociālās aprūpes iestādes. Bažas ra-

Bezdarbnieku skaits oktobrī sadalījumā pa novadiem (bijušā Preiļu rajona teritorijā)

Novads	Bezdarbnieku skaits	no tiem			Bezdarba līmenis
		sievietes	invalidi	jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem	
Aglonas novads	408	181	22	52	14,2
Līvānu novads	1732	919	123	248	18,2
Preiļu novads	1154	565	72	194	14,4
Riebiņu novads	609	297	40	98	15,2
Vārkavas novads	230	108	10	29	15,4

Bezdarba līmeni noteic pēc formulas, bezdarbnieku skaitu dalot ar iedzīvotāju skaitu darbspējas vecumā un reizinot ar 100. Aprēķinot bezdarba līmeni, vadās pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem par darbspējas vecuma iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās.

da tas, ka bez darba ir daudz jauniešu, piemēram, 34 procenti no NVA reģistrētajiem bezdarbniekiem ir vecumā no 20 līdz 29 gadiem. Turpina palielināties bezdarbnieku augstāko izglītību skaits, salīdzinot, piemēram, ar 2004. gadu, tas ir dubultojies un oktobrī saņiedza 14,5 procentus no bezdarbnieku kopskaita.

NVA šajā sarežģītajā situācijā īsteno ne vien tradicionālos nodarbinātības pasākumus, bet ar Eiropas Sociālā fondu atbalstu arī jaunus — piemēram, jau nākamajā nedēļā bezdarbnieki ar augstāko un nepabeigtu augstāko izglītību varēs pieteikties kuponu apmācībai, lai paaugstinātu izglītības līmeni vai pār-kvalificētos pirmā vai otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības programmās.

4427 NVA reģistrētie bezdarbnieki oktobrī iekārtojās darbā. Savukārt NVA aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros 16 928 bezdarbnieki oktobrī strādāja pagaidu darbā.

NVA organizētajos nodarbinātības pasākumos 2009. gada oktobrī kopumā piedalījās 47 060 bezdarbnieki, to skaitā:

✓ profesionālajā apmācībā, pārkvalifi-kācījā vai kvalifikācijas paaugstināšanā — 5377 cilvēki;

✓ konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos — 23 664 cilvēki;

✓ kompleksajos atbalsta pasākumos — 3129 cilvēki;

✓ pasākumā komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai — 282 cilvēki;

✓ apmācībā darba iemānu iegūšanai un uzturēšanai, ja darba devējs ir pašvaldība — 11 835 cilvēki.

Pasākuma «Profesionālā apmācība bezdarba riskam pakļautajām perso-nām» ietvaros mācības oktobrī uzsākusi 354 bezdarba riskam pakļautie nodar-binātie.

Oktobra beigās NVA datu bāzē bija reģistrētas 1836 aktuālas vakances.

Sagatavoja L.Rancāne

AGLONAS NOVADĀ

Par jaunumiem stāstīs informatīvajā izdevumā

Aglonas novada, kas kopš 1. jūlija aptver bijušā Preiļu rajona Aglonas pagasta un Krāslavas rajona Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu teritorijas, iedzīvotāji turpmāk visus pašvaldības jaunumus varēs uzzināt, iepazīstoties ar novada domes informatīvo bezmaksas izdevumu «Aglonas Novada Vēstis». Nesen nācis klāj tā pirmais numurs. Atbildīgā par šo izdevumu ir Zane Ločmele.

Bāriņtiesa pienem apmeklētājus visos pagastos

Kopš 1. septembra darbu uzsākusi jaunizveidotā Aglonas novada bāriņtiesa, kurā darbojas pārstāvji no visiem novada pagastiem. Bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumus veic Ināta Klindžāne, viņas vietniece ir Valentīna Krīvāne, bet kā

bāriņtiesas locekļi darbojas Sandra Rakova no Kastuļinas pagasta, Elfa Islamgarajeva no Grāveru pagasta un Natālija Matīlokova no Šķeltovas pagasta. Bāriņtiesas darbinieki katru nedēļu pieņem apmeklētājus ne vien novada centrā Aglonā, bet arī Priežmalē, Šķeltovā un Grāveros.

Darba pietiks trim lauksaimniecības speciālistiem

Lai novada lauksaimnieki saņemtu savlaicīgu un praktisku palīdzību dokumentu sagatavošanā, konsultācijas dažādu problēmu risināšanā, tiktū informēti par jaunumiem un izmaiņām lauksaimniecības politikā, Aglonas novadā ir nodarbināti trīs lauksaimniecības speciālisti. Aglonas pagasta teritorijā iedzīvotāji pēc palīdzības var griezties pie Anitas Annas Bartušas, Kastuļinas pagastā lauku speciāliste ir Marija Fedotova, bet Šķeltovas un Grāveru pagastā — Silvija Podskočja. S.Podskočja ir arī Lauku attīstības speciāliste. Valsts lauku tīkla uzdevumu veikšanai.

Bet vecās likteņdzirnas mūžu maļ un maļ

Sonedēļ uz 50 kopā nodzivotiem gadiem atskatīsies Vārkavas novada iedzīvotāji Juzefa un Stanislavs Brakovski. Viņu kāzu diena bija 1959. gada 21. novembrī, bet laulību reģistrācija notika nedaudz agrāk — tā paša gada 26. septembrī.

Juzefa dzimus un augusi Rušonas pagasta Kalna Bašķos piecu bērnu ģimenē, Stanislava dzimtā puse bija Vārkavas pagasta Brakovski, arī viņš saviem vecākiem bija viens no pieciem bērniem. Juzefa 1954. gadā pēc Rēzeknes pedagoģiskās skolas absolvēšanas uzsāka darbu Priedišu četrklasīgajā pamatskolā, kas atradās Vārkavas pagasta Dolgiborā, bija iekārtota privātmājā, tā sauktajā vasaras galā.

Tolaik Latgalē cieņā bija večerinkas, ko vasarā rikoja brīvā dabā — birztalās, norās vai arī tuksajos šķūnos, bet ziemā — personīgajās mājās, skolās. Ari Priedišu skola bija izveidojusies par jauniešu saīeta vietu, kur notika vakarēšana, mēģinājumi, dejas. Kādureiz uz tām atnāca Stanislavs, kurš bija ieradies atvaiņojumā no dienes-ta armijā. Tas notika 1955. gadā. Abi jaunieši iepazinās un sadraudzējās uz mūžu. Tājā pašā gadā Juzefa tika pārcelta darbā uz Pilskalnes pamatskolu, bet vēl pēc gada iestājās neklātienē Latvijas Valsts universitātes Filoloģijas fakultātē, vēloties studēt vēsturi.

Topošā vēstures speciāliste Sverdlova kolhozā tika ievēlēta par komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāri. Aktivā darbošanās tika ievērota arī rajona mērogā, viņu ievēlēja par komjaunatnes komitejas otro ārstata sekretāri, par biroja locekli. Pēc kāda laika Juzefa kļuva par pārzini Antonišķu četrklasīgajā pamatskolā, kas atradās Gailišu pagastā pie Feimaņu ezera. Visus šos gadus turpinājās Juzefas un Stanislava draudzība.

1959. gadā bija vakanta vieta Vārkavas vidusskolā. Stanislavs aicināja draudzeni uz Vārkavu, taču izglītības nodala, bez kurās zījas un piekrišanas tajos laikos nevarēja brīvi pāriet no vienas skolas uz otru, nedeva atlauju. Stanislavs bildināja meiteni,

● Juzefa un Stanislavs Brakovski savā kāzu dienā 1959. gada 21. novembrī.

● Juzefa un Stanislavs Brakovski kopā ar meitu Irēnu, znotu Leonīdu, mazmeitām Evelīnu un Madaru.

un kādā septembra svētdienas rītā abi ar velosipēdiem devās uz Gailišu ciema padomes sekretāres mājām ar lūgumu veikt oficiālo laulības reģistrāciju. Formalitātēs tika nokārtotas, un abi jaunieši iztika gan bez iepriekšēja pieteiku-ma, gan arī bez lieciniekim. Jau oktobrī jaunā sieva strādāja Vārkavas vidusskolā, tāču abu radinieki vēlējās izdancoties istās kāzās, un šis prieks viņiem netika liegts.

Jaunās ģimenes pirmie kopdzīves gadi nebija viegli. Juzefa strādāja, turpināja studijas un gaidīja bērniņu. Diemžēl jaunpiedzīmušais pūsītis nodzīvoja vien dažas dienas. Arī vīrs smagi slimojās. Piedzima meitiņa Irēna. Nācās uz laiku pārtraukt mācības. Par laimi, pēc kāda laika vīrs izveselojās, apguva ūsofera amatu un šājā darbā strādāja līdz pat kolhoza likvidācijai. Pēdējos gadus līdz pensijai bija ciemata attīrišanas sistēmu operators.

Juzefa atsāka studijas neklātienē, vēlāk pārgāja uz Daugavpils Pedagoģisko institūtu, ieguva pedagoģes diplому. Strādāja skolā. Viņu pierunāja kļūt par kolhoza «Arājs» partijas pirmorganizācijas sekretāri. Šīs laiks — astoņi gadi — Juzefai palicis

atmiņā ar milzīgu organizatorisko darbu. Kas tikai netika darīts! Palielināja organizācijas biedru skaitu, plaši izvērsa sociālistiskās sacensības (par šim, ar padomju ideoloģiju saistītājām, lietām tagad skaidrība ir tikai videjās un vecākās padzes cilvēkiem, trīsdesmitgadnieki un jaunāki laudis pat nesaprot, kas tas ir). Nodibināja kori, sieviešu ansamblī, jauniešu deju kolektīvu, organizēja un svinēja bērniņas, pasu izsniegšanas, pilngadības, pensionāru svētkus, pušu izvadišanu armijā, lopkopju, mehanizatoru, pirmrindnieku vakarus, ekskursijas, valsts svētku svinības. Tas prasīja daudz pūlu un spēku, atrāva stundas miegam un ģimenei. Juzefa vēlas pateikties tā laika sabiedrībai par atbalstu, kolhoza «Arājs» valdes priekšsēdētājam Jānim Lācim, — lai viņam gaiša piemiņa, — par garīgo un finansiālo atbalstu. Pateicas Vārkavas ciema padomes priekšsēdētājai Verai Vaivodei, kas deva vērtīgus padomus, bija daudzu pasākumu iniciatore, pati būdama skanīgas, skaistas balss ipašniece, regulāri veda uz mēģinā-

jumiem paprāvu dziedātāju pulku no Vārkavas I. Atmiņā Juzefai arī ūsoferiši Jānis Spūlis un Ēvalds Kursītis, kuri ar tā laika «letučku» un «bobiku» vakaros pēc darba vadāja pašdarbniekus uz mēģinājumiem un pēc tiem nogādāja mājās. Skolas direktors Stanislavs Vilmanis neliedza izmantot aktu zāli un klavieres mēģinājumiem. Nebija viegli uz tiem izbraukāt diriģentam Jānim Teilānam. Ko-ra dzīvē gradījās kuriozi, jo dažām jaunām sievietēm pirms mēģinājuma bija jādabū atlauja no saviem vīriem, citām jāpierunā vīramētie, lai pa šo laiku pieskata bērnus. Reiz kāda vecmāmiņa atteikusies izpildīt šo lūgumu, labi, ka uzmanīt bērnus pieteicies vectēvs. Pašdarbībā iesaistījušies arī daudzi laulāto pāri.

Karjerai partijā punktu pielika skandāls par to, ka Juzefa Brakovska aizstāvēja latviešu valodu, jo tā laika praksē bija pieņemts, ka partijas sanāksmēs jārunā krievu valodā, pat tiem, kuri to lāgā nemācēja. Nacionālismu, kas tolaik skaitījis liels noziegums, drošības orgāni viņai tomēr «piesūt» nav varējuši, jo Juzefas pasē tautības aile bija ieraksts «poliete». Nepatiku, nicinājumu un pat klaju naidu no augstāk stāvošajām instancēm paciest nācās grūti, un viņa no šī darba aizgāja.

Turpmākās darba gaitas riteja Āmuļu palīgskolā. Kad skola tika pārcelta uz Rudzātiem, strādāja tur. Gan viņa, gan vīrs pārcieta smagas slimības un operācijas, bet smagajos brīžos prata viens otru balstīt un saudzēt. Tā kopā aizvadīti 50 gadi. Mūžs ritejis kā tajā dziesmā par liktendzīnām.

Mūža atvasarā Brakovsku pārim vislielākais prieks par meitas Irēnas ģimeni, par mazmeitām Evelīnu un Madaru, kas abas ir studentes. Paldies viņi sakā arī dakteriem Anatolijs Ruskulis, Valdim Katkevičam, Irēnai Vaivodei par ārstēšanu.

Darbs svētāks par svētu

Vārkavas pagasta Aizpuriešos dzīvo Regina un Pēteris Prikuļi, kas milestības un uzticības zvērestu viens otram deva 1959. gada 28. novembrī. Regīnas bērnība aizritējusi skaudojos Sibīrijas apstāklos, jo mazajai meitenītei bija tikai divi gadi, kad vecākais kopā ar viņu un mazo, jaunpiedzimušo māsu 1940. gadā izveda uz Sibīriju. Mazulīte neizturēja garo pārbrāucienu, un sešu mēnešu vēcumā viņu nācās atdot zemes klēpi. Regīnas tēvs bija saņēmis bridinājumu, ka viņa ģimene ir izsūtāmo sarakstā, taču viņš tam neticēja. Par ko? Kāpēc? Ar smagu darbu un pūlēm ģimene nupat kā bija uzbrūvējusi jaunu māju Lielajos Stradiškos, audzināja mazās meitiņas. Tēvs savas mājas vairs neieraudzīja. Viņš mira leģeri.

Vēlākos gados Regīna brīnījās, kā Sibīrijā izdzīvoja. Nav runa par badu, par izslimto cingu, malāriju, daudzām bērnu slimībām, bet par to, ka nebija, kas viņu lāgā pieskata. Mammai nācās slaukt govīs, un mājās viņas gandrīz nebija. No bērnības atmiņā palicis, kā mammīte, atnākusi no kūts, ar mitru lupatiņu apslaucīja meitiņu. Kaimiņienei bijuši septiņi bērni, vīrs kritis karā. Lai izvestās pavisam nenosaltu, saimniece viņām atdevusi «pufaiku», uz kuras pirms tam trīs gadus gulējis suns. Apavu arī nebija, tāpēc māte ap kājām sēja mai-sus, kas kūti izmirka. Kamēr pie uguns izkaltēja, tīkmēr atkal bija jādodas slaukt govīs. Visus smagos darbus veica sievietes, jo vairums vīriešu bija krituši frontē. Tomēr vietējie krievi palīdzēja, kaut pus-kartupeli iedeva, paši dzīvodami trūkumā, jo Stalīna laikā valstīj vajadzēja atdot milzīgas nodevas. Kad 1957. gadā viņas drīk-

stēja atgriezties mājās, pakāj aizbrauca radinieks, jo māte bija tik vārga, ka viņu vajadzēja nest uz rokām.

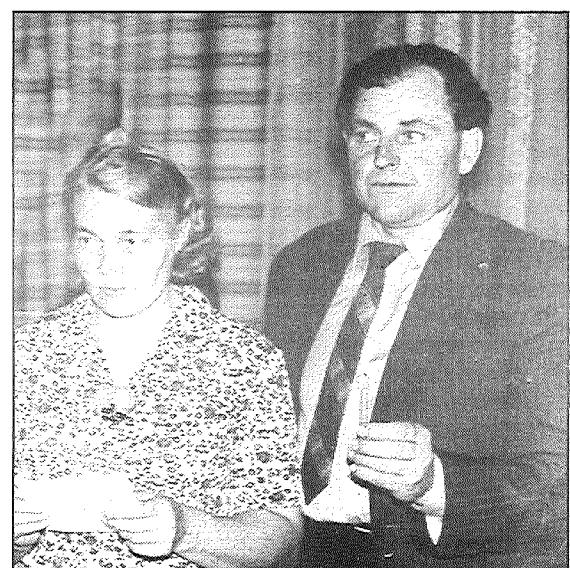
Pēteris un Regīna pirmo reizi viens otru ieraudzīja deju vakarā Pilišku klubā, uz kuru meitenē pat nebija gribējusi iet, jo neprata latviešu valodu. Pēteris, puvis no Stagariškiem, meiteni bija nolūkojis pa īstam, aizvien gadījās viņai celā, lai kurp viņa ietu. Kaut arī Pētera māte pret dēla iecerēto cēla iebildumus, jo tā viņai likās gan nabadzīga, gan uzvedības un valodas ziņā līdzīga krievu sievietēm, dēls sadum-pojās un apprecēja Regīnu.

Ilgus gadus ģimene nodzīvoja Jaunpili, kur izaudzināja un izskoloja dēlu Andreju un meitu Sandru. Diemžēl pats jaunākais dēliņš piecu gadu vecumā nomira. Deviņdesmitajos gados, kad bijušie īpašnieki atguva savas zemes, arī Prikuļu pāris atgriezās dzimtajā pusē. Pamazām iedzīvojās Aizpuriešos, un vismaz vecumādienās kādreiz iecerētais sasniegts. Pirms gadiem pieciem sasparojās un ar milzīgu pacietību, darbu un bērnu atbalstu iesākā celt jaunu, skaistu, plašu māju, kurā mitinās nu jau divus gadus. Abiem sirmgalvjiem darbs svētāks par svētu.

Zelta pāris uzsver, ka veiksmīgas un saskanīgas kopdzīves pamatā ir liela pacie-

● Jaunā Prikuļu ģimene — Regīna un Pēteris savā kāzu dienā.

● Regīna un Pēteris Prikuļi pirms vairākiem gadiem kādās kāzu svīnībās.

tība un uzupurēšanās, nedrikst ne ar vārdiem, ne darbiem darīt otram pāri, aizvainot.

Ģimene rūpējas par dažiem mājlopiem, aizraujas ar puķkopību, rokdarbiem. Regīna dejo Vārkavas senioru deju kopā «Vārkavas odzīnās», raksta dzeju. Abi dzīves-biedri priečājas par saviem mazbērniem Juri, Edgaru, Dāvi un Martu. Sagaidīta pirmā mazmazmeitiņa Amanda.

Savas puses laudīm, vārkaviešiem, Regīna velta savu dzejoli:

«Ar kādām saitēm sien tu, dzimtā puse, Ar rītiem miglainiem vai novakarēm klusām?»

Ar griezes dziesmu rudzu laukā, Vai rudeņiem, kad dzērves klaigā?

Varbūt ar tunšiem eglu siliem, Vai ezeriem, kas mūsu lepnumis, ziliem? Ar kādām saitēm sien tu, dzimtā mala, Gan pa pasauli ir klejots gana, Kaut mūža novakars ir vēls,

Es tomēr atkal esmu tava!»

Stāstījums par Vārkavas novada zelta pāriem tapis ar Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciālistes Maijas Pranevskas atbalstu. Sagatavoja L.Rancāne

SPECIĀLISTA PADOMS

Lopu ēdienkarte kūts periodā

Kāda «Novadnieka» lasītāja stāstīja, ka šoruden pagrabā esot ne tikai puscukurbetes, bet arī daudzīko kartupeļu. Taču cūkas, kurām parasti tika izbaroti kartupeļi, mājās vairs netiek turētas. Kādus kartupeļus govim labāk dot — svaigus vai vārītus? Cik daudz dienā var izēdināt? Kādu ietekmi kartupeļi atstāj uz govju veselību?

Speciālisti skaidro, ka govim vienlīdz labi izbarot gan cukurbieties, gan kartupeļus. Cukurbetes nodrošina cukurus, bet kartupeļi — cieti. Tie govim ir galvenie enerģijas devēji. Ja šos barības līdzekļus izēdina normālā daudzumā, tie neiespāido dzīvnieka veselību. Nedz cukurbetes, nedz kartupeļi neietekmē piena garšu.

Dienā govim iesaka dot līdz 10 – 15 kilogramus kartupeļu, bet ne vairāk par pieciem kilogramiem vienā izēdināšanas reizē. Tāda pati izēdināšanas norma ir cukurbietēm. Izēdinot vairāk, nekā norādīts, kā arī dodot cukurbieties vai kartupeļus kopā ar miltiem (vairāk par 1,5 kilogramiem), var pārsniegt govij vienā ēdināšanas reizē rekomendējamo daudzumu. Tad dzīvniekam parādās šķidrāki mēslī, var attīstīties acidoze. Par acidizi liecīna šķidri, gaīši mēslī, kā arī zemāks tauku procents piena analīzes (tas var būt vienāds vai gandrīz vienāds ar olbaltuma procentiem). Tādā gadījumā normas vienā izēdināšanas reizē jāsamazina.

Attīstītās piensaimniecības valstis cukurbieties vai kartupeļus govim izēdina tajās saimniecībās, kurās kartupeļu vai cukurbiešu audzēšana ir kā otra nozare vai arī tos audzē kādā kaimiņu saimniecībā. Daudz plašāk lopkopīji izmanto pārstrādes blakusproduktus (cukurbiešu graizījumus, kartupeļu gremzdus, šķiedri).

Ja saimniekam nav sanākusi kvalitatīva skābbarība (ne pārāk labi ieskābusi) vai govim dod nekarsētus rapšu raušus ar augstāku šķistošā proteīna daudzumu, nepieciešams izēdināt arī cukuru saturošus produktus (cukurbieties, lopbarības bietes, puscukurbetes), kas šo proteinu no zāles skābbarības vai rapšu raušiem palīdz pārvērst pienā. Ja govs ēdienkārtē nebūs cukuru, piena daudzums kritīsies, savukārt piena analīzes uzrādis urīnvieelas celšanos.

Vajadzīgo cietes daudzumu dzīvnieks var saņemt arī ar graudu miltiem, bet, ja to cena ir augsta, dod kartupeļus.

Zināšanai

- ✓ Govim nevienu barības līdzekli nedod vārītu.
- ✓ Nedz bietes, nedz kartupeļus nedrīkst izēdināt sasalušus. Taču atlaidinātās bietes nitrāti sāk pārvērsties

nitrātos, kas ir indīgi govij. Tādēļ pēc atlaidināšanas bietes jāizēdina nekavējoties.

- ✓ Neievērojot ēdināšanas normas, cukurbietēs esošie saponīni, kā arī nātrija sāli govim var izraisīt caureju.
- ✓ Govim nedrīkst dot Saulē sazalojušus kartupeļus, jo tajos uzkrājies salonīns ir indīgs. Tas ir arī pagrabā sadigušu kartupeļu asnos. Pirms ēdināšanas tie noteikti jānolauž.
- ✓ Ja ēdināšanā bijušas problēmas un lopiem piemetusies caureja, dod brūkleņu lapu, ozolmizu, kārklu mizu, meža zemeņu lapu, melleņu ogu, ievogu un zirgskābeņu sēklu tējas.
- ✓ Pret aizcietējumiem — krūkļa mizu, lakricas sakņu, kīmeni sēklu, pieneņu sakņu, linsēklu novārījumus un amoliņa lakstu, plūškoka ziedu un lapu, kumelišu un salvījas ziedu uzlējumus.

AKTUĀLI

Pagarināti termiņi lietošanā piešķirtās zemes izpirkšanai

VSIA «Latvijas Valsts mērnieks» informē, ka Saeima ir apstiprinājusi grozījumus Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā un likumā «Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos», pagarinot termiņus pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes izpirkšanai. Saskaņā ar jauno kārtību, kas stājās spēkā 2009. gada 15. oktobri, zemes lietotāji, kuri nav paspējuši nokārtot nepieciešamos dokumentus pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes izpirkšanai līdz 2009. gada 31. augustam, to vēl joprojām var izdarīt.

Kā «Novadnieku» informē VSIA «Latvijas Valsts mērnieks» juriste Elina Krastīņa-Zudāne, zemes lietotāji, kuriem nebija jāveic priekšapmaka par lietošanā piešķirto zemi, turpmāk ligumu ar Latvijas Hipotēku un zemes banku par zemes izpirkšanu varēs slēgt uz laiku līdz desmit gadiem, kā arī netiks prasīta pirmā iemaksa, un zemes lietotāji varēs lūgt atlīktu maksājumu. VSIA «Latvijas Valsts mērnieks» vērš uzmanību uz to, ka personas, kuras jau ir noslēgušas zemes izpirkšanas ligumus, nosacījumus varēs mainīt atbilstoši jaunajām likuma normām.

Likuma izmaiņas nosaka, ka tie zemes lietotāji, kuri ieķēlavās iepriekš noteiktajos

termiņos un ir saņēmuši VZD lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu, zemi varēs izpirkīt par kadastrālo vērtību, kas noteikta 2010. gadam. Lai to izdarītu, ir jāpieprasī VZD izziņa par jauno īpašuma kadastrālo vērtību. Gadījumā, ja ta būs zemāka par iepriekš noteikto, ligumu ar Latvijas Hipotēku un zemes banku varēs slēgt saskaņā ar zemāko vērtību.

Zemes izpirkšanas kārtība, ja līdz 2008. gada 1. septembrim ir veikta zemes robežu uzmērīšana:

1. iespējams izmantot iespēju un pieprasīt pašvaldībai samaksas par izpērkamo zemi samazinājumu (līdz pat 75% no aprēķinātās summas, atkarībā no zemes lietošanas mērķa, lietošanas ilguma, pieprasītā ģimenes sastāva, kā arī darba stāžā lauksaimniecībā un (vai) mežsaimniecībā);

2. līdz 2010. gada 31. maijam jāiesniedz iziegums VZD ar līgumu sagatavot lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu. Ja pašvaldībā ir pieprasīts un saņemts samaksas par izpērkamo zemi samazinājums, iziegumam jāpievieno atiecīgās pašvaldības lēmuma kopija;

3. līdz 2010. gada 30. decembrim jānoslēdz līgums par zemes izpirkšanu ar Latvijas Hipotēku un zemes banku, samaksajot VZD lēmumā par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu norādīto summu privatizācijas sertifikātos vai naudā.

Zemes izpirkšanas kārtība, ja līdz 2008. gada 1. septembrim ir veikta

priekšapmaka un līdz 2009. gada 1. septembrim ir veikta zemes robežu uzmērīšana:

1. līdz 2010. gada 31. maijam jāiesniedz iziegums VZD ar līgumu sagatavot lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu iesniedzis līdz 2009. gada 31. augustam.

Lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu pieņem atbilstoši zemes koplietotāju līdz 2009. gada 31. augustam iesniegtajiem iesniegumiem, pieņemot, ka koplietotājs, kurš nav iesniedzis iesniegumu līdz minētajam terminam, ir atteicies izpirkīt zemesgabala domājamo daļu.

Neviens no iepriekš minētiem terminiem neattiecas uz bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem, kuriem zemes kadastrālās uzmērīšanas rezultātā noteiktā zemesgabala kopējā platība ir lielāka par to zemes platību, uz kuru atjaunotas īpašuma tiesības, vai tā pārsniedz zemes kadastrālā uzmērīšanā pieļaujamās nesaistes robežas. Sajos gadījumos nav terminu iero bežojumu zemes izpirkšanai.

VSIA «Latvijas Valsts mērnieks» norāda, ja kāds no iepriekš minētajiem terminiem tiks nokavēts, zemes lietotājs zaudēs zemes lietošanas tiesības un iespēju izpirkīt zemi par kadastrālo vērtību, arī tajā gadījumā, ja par zemi veikta priekšapmaka. Turpmāk šo zemi varēs nomāt no pašvaldības.

Aicina pieteikties enerģētisko kultūraugu pārstrādātāju atzišanai

Lauku atbalsta dienests (LAD) administrē Eiropas Savienības atbalstu par kultūraugiem ar augstu enerģētisko vērtību. Šī maksajuma mērķis ir atbalstīt lauksaimniekus, kas audzē kultūraugus ar augstu enerģētisko vērtību ar mērķi pārstrādāt enerģētiskajos produktos — siltuma enerģijas, biodegvielas u.c. ieguvei.

Kā «Novadnieku» informē LAD sabiedrisko attiecību speciālisti, lai lauksaimnieki varētu pretendēt uz šo atbalstu, jānoslēdz līgums par enerģētisko kultūraugu pārstrādi ar LAD atzītu enerģētisko kultūraugu savācēju vai pārstrādātāju. Arī šogad līdz 20. novembrim savācēji un pirmie pārstrādātāji, kā arī lauksaimnieki, kuri savā saimniecībā izmanto vai pārstrādā daudzgadīgos enerģētiskos kultūraugus, var pieteikties LAD daudzgadīgo enerģētisko kultūraugu atzītā savācēja, pirmā pārstrādātāja vai pašpārstrādātāja statusa noteikšanai.

2009. gadā uz enerģētisko kultūraugu atbalstu varēja pieteikt miežabrāļa, klūdzīņu prosas un kārklu platības. Taču tas attiecas tikai uz tiem lauksaimniekiem, kuri bija apņēmušies no atbalstam pieteiktajām platībām novālto ražu nodot pārstrādei savā saimniecībā enerģētiskajā galaproductā. Saistības daudzgadīgo kultūraugu, par kuru platībām saņemts enerģētisko kultūraugu atbalsts 2009. gadā, pārstrādāt enerģētiskajā galaproductā attiecas arī uz 2010. gadu.

Lai lauksaimnieki varētu izpildīt savas saistības un nodot daudzgadīgo enerģētisko kultūraugu ražu arī 2010. ražas gadā atzītam savācējam vai pārstrādātājam, LAD aicina savācējus un pārstrādātājus līdz 2009. gada 20. novembrim iesniegt atzišanas iesniegumu un citus nepieciešamos dokumentus saskaņā ar MK noteikumiem nr. 808. «Kārtība, kādā atzīst Eiropas Savienības enerģētisko kultūraugu savācējus, pirmos pārstrādātājus un lauksaimniekus, kuri savā saimniecībā izmanto vai pārstrādā enerģētiskos kultūraugus».

Atzīto savācēju un pirmo pārstrādātāju, kā arī pašpārstrādātāju saraksts līdz 15. decembrim tiks publicēts laikrakstā «Latvijas Vēstnesis». Tas būs pieejams arī LAD mājas lapā.

Vairāk informācijas un iesniegumu veidlapās var saņemt LAD vai LAD mājas lapā www.lad.gov.lv, sadalā «ES atbalsts».

Bebri uzdzīvo Aglonā un Preiļos

● Aglonā bebri jūtas pietiekami droši un neapdraudēti. Viņus neuztrauc pa ielu garām braucošās mašīnas.

● Preiļupītē uzdzīvēto bebru aizsprostu kāds mēģinājis izjaukt. Taču tas nebūt nav vienkāršs process, jo grauzēji ir profesionāli cēltnieki. Foto: A.Šnepsts

Neiens vairs nebrīnās, ka meža iemītnieki arvien biežāk tiek manīti cilvēku māju tuvumā. Šorūdens reakcijas pagalmā *iepiķēja* kāds vānags, viņa asajos nagos nonāca balodis. Preiļos pa nepabeigto futbola laukumu starp Jēkabpils autobusu parka garažām un Kooperatīva ielu bieži redzama pastai-gājamies lapsa. Stirnas un brieži neliekas traucēties un cilvēku acu priekšā ganās ziemāju sējumos uz nebēdu.

Taču vistuvāk ļaudim, šķiet, pārcēlušies bebri. To nācās secināt Aglonā, kur paša ceļa malā esošajā purvainajā zemes gabalā iepreti degvielas uzpildes stacijai «Virši» Someretas ielā grauzēji uzsākuši intensīvu gatavošanos ziemi. Aizaugušā dīķa krastos redzami grauzēju pūliņu rezultātā nogāztie bērzi, alkšņi, kārkli un vitoli. Liela daļa no kokiem jau gludi nomizoti, citi, acimredzot, paredzēti ziemas krājumu veidošanai.

Arī Preiļos mazās Preiļupītes krastus bebri uzkata par savām īstajām mājām jau vairākus gadus. Sabūvēti divi pamatīgi aizsprosti. Spricējot pēc iestaigātājām takām, čaklo grauzēju te klūst arvien vairāk, jaunuļi, kas paaugušies un veido savas ģimenes, aizņem jaunas un jaunas teritorijas. Nemot vērā to, ka Preiļupītes krastu sa-kopšanai pilnētas teritorijā līdz šim neviens nav pievērsis īpašu uzmanību, bebriem dzīve labu labā. Kāds vietējais uzņēmējs, vērojot grauzēju nedarbus — sabūvētos aizsprostus, kuru dēļ ūdens limenis celas un appludina arvien plašākus piegulošo teritoriju nogabalus, pavašari vēlējies piedāvāt savu palidzību krastu iztīrišanā no apauguma, preti prasot vien atļauju izzā-ģētos alkšņus un citus kokus panemt mal-kai. Viņš uzkata, ka vienīgā reālā iespēja tikt vaļā no grauzējiem ir radīt viņu ne-piemērotus dzīves apstākļus, tas ir, atņemt

barības un celtniecības bāzi — kokus un krūmus upes krastā un krasta tuvumā. Pašvaldības amatpersonu piekrišana nav sapemta, uzņēmējs malku sagādājis citur, līdz ar to bebri ari pašlaik Preiļupīte turpina *uzdzīvot*, būvējot un uzlabojot aizsprostus, rūpējot sev barības krājumus gaidāmajai ziemai.

Par bebru nodarīto kaitējumu sāk uz-traukties arī mežu īpašnieki. Statistika liecina, ka pārliekā mitruma dēļ, kur vainojami bebru aizsprosti, iet bojā meži un jaundzīzes. Uzskaitē tiek veikta kopš 1992. gada un liecina, ka ik gadu tie ir vismaz 200 hektāri, bet citgad pat 400 hektāri. Speciālisti ir pārliecināti, ka problēmu iespējams atrisināt vienīgi ar lauksaimniecības attīstību. Kad tiks apstrādāti visi tūrumi, izcirsti krūmi no meliorācijas grāvjiem, bebriem gluži vienkārši būs jāmeklē jaunas mājvietas.

FAKTI

- ✓ Latvijā bebri pilnībā tika iznīcināti ap 1880. gadu.
- ✓ 1935. gadā bebru populācijas atjaunošanai pirmie dzīvnieki tika ievesti no Norvēģijas, bet 1952. gadā — no Baltkrievijas.
- ✓ Pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados bebri no Baltkrievijas teritorijas pa Dau-gavas baseina upēm iecēloja Latvijā, ievērojami papildinot vietējo populāciju.
- ✓ Kopš 1979. gada bebru skaits Latvijā pieauga ļoti strauji.

Kā citādi cīnīties ar kaitniekiem? Kas izmēģinājuši, saka tā — veltīga ciņa, gluži kā ar vējdzīrvāvām. Ja aizsprotu izjauksi, pēc dažām dienām dambis atkal būs uzdzīvēts, pie tam vēl stiprāks un varenāks. Pro-tams, jāaicina talkā mednieki, kuri pēdējā laikā iecienījuši medības uz gaidi.

Rūpēsimies par meža zvēriem un putniem

Laukā vēl gana silts, bet zilites jau lidinās ap logiem, sak, vai neesat aizmirusi, ka drīz būs sals, bet ēst mums tik vien, cik mazajiem knābišiem no sasalušajām vibotnēm un balandām sēkliņas izlupināt. Laiks parūpēties par barotavu ierikošanu meža zvēriem un pārlūkot, kā varēs bagātināt cienasta galdu putniem.

Priecē, ka pēdējos gados arvien vairāk klūst laukirbju. Tās ar krietnu pērējumu šovasar manītas, piemēram, Preiļu novada Ličos. Mežsaimniecības speciālisti iesaka šiem putniem iekārtot īpašas paslēptuvēs uz mazāk auglīga zemes gabala, kādas gravas vai strautiņa likumā. Ja vien tas iespējams, paslēptuvēs var ierīkot nevienāda trijstūra veidā. Vēlams, lai vismaz viena paslēptuve mala būtu kādas ne-lielas ūdenstilpes tuvumā. Visas paslēptuvēs malas iesaka ap-audzēt ar divus metrus platiem mežrožu, kalna ēkšķogu, upepu, dzelteno akāciju, aveņu, kazeņu vai citu augu dzīvzīgiem. Arī iekšpusē iestāda krūmu grupu, kur laukirbes un citi putni var paslēpties no ienaidniekiem.

Rudeņos stādījumus apcērp, lai tie augtu koplāki. Dzīvzīgu vidū iesēj ilggadīgās lupīnas vai ieriko citu augu lauciņus, kas putniem

dod barību un patvērumu. Var iestādīt nedaudz topinambūru.

Labi, ja rudenī izdevies ievākt pilādžu ogas. Tās uzglabā vai nu žāvētas, vai novietotas mucās ar smiltīm. Ja ogas novietotas mucās, uz katru 10 – 15 centimetru biezū ogu kārtu uzber apmēram piecus centimetrus biezū sausu smilšu kārtu, kamēr muca pilna. Ja ziemā grib ogas izbarot, pie-mēram, stirnām, lai tās pieradi-nātu pie jaunas barotavas, smiltis no ogām iepriekš jānoskaloto. Sa-vukārt putniem ogas var izlikt ie-priekš nenoskalotas.

Arī mednieki, kuriem medības nav tikai gaļas ieguvēs iespēja, bet arī dzīvesveids, visu vasaru un rudenī nopietni gratavojušies, lai, iestādīties ziemi, palidzētu meža dzīvniekiem, papildinot viņu barības galdu. Tieki uzstādītas barotavas alīniem, briežiem, stirnām un mežacūkām, sagādāts siens, zaru slotīnas, arī kartupeļi un graudi. Īpaša uzmanība pievērsta tam, lai dzīvniekiem būtu iespēja palaizt sāli. Ne viens vien auto-vadītājs ziemā ir konstatējis, ka uz asfaltētajām šosejām, ko ceļu uzturētāji slīdamības novēršanai nolaistījuši ar sāls šķidumu, re-dzētas stirnas un alīni, kas laiza asfaltu. Lai novērstu iespējamos negadjumus, daudz vienkāršāk un drošāk ir ierīkot mežā spe-ciālas sāls laizišanai piemērotas vietas.

● Ja ziema būs auksta un sniegiem bagāta, barotavā, ku-ru sedz pamatīgs jumts, meža dzīvnieki varēs droši mieloties ar mednieku sagātātajiem ba-ribas krājumiem.

● Tā izskatās no apses baļķa darinātā sāls laizītava. Apse ir viens no tiem kokiem, kas meža dzīvniekiem īpaši garšo, tāpēc pavasarī šis baļķis izskatīsies krietni savādāk, stirnu un briežu zobu apšķibīts.

Lappsi sagatavoja L.Kirillova

Noskaidrots Līvānu novada «Jaunais Lāčplēsis 2009»

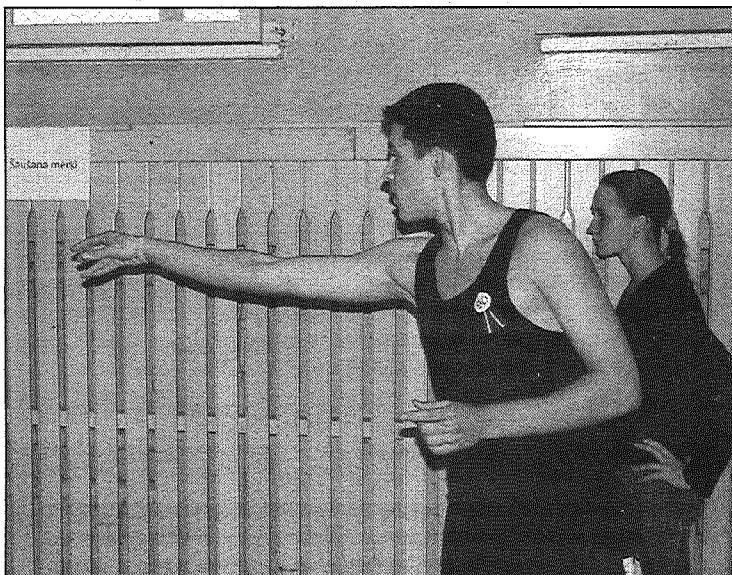
Tāpat kā vairākus iepriekšējos gadus, arī šogad valsts svētku nedēļā Līvānu novadā notika Līvānu bērnu un jauniešu centra organizētais konkursss «Jaunais Lāčplēsis 2009» 3.-8. klašu zēniem. Jaunākajā grupā par uzvarētāju kļuva Daniels Lude no Līvānu 1. vidusskolas, bet vecāko zēnu konkurencē Lāčplēša titulu ieguva Vladislavs Pavlovs no Līvānu 2. vidusskolas.

Cīņa par uzvaru īpaši spraiga izvērtās jaunākajā grupā, kur pēc visu uzdevumu veikšanas trīs zēni: Mārtiņš Čakšs, Daniels Lude un Edgars Paegle ieguva vienādu punktu skaitu. Tāpēc pirms apbalvošanas notika papildīnāla sacensības basketbola metienos. Pēc tiem Edgars ierindojās otrajā, bet Mārtiņš — trešajā vietā.

Kā informēja jauniešu centra pārstāvji, šogad konkursss notika par godu Latvijas armijas 90. gadienai, un tajās piedalījās vairāk nekā 30 zēni. Vini pārstāvēja sešas novada skolas — Sutru, Jersikas, Vanagu, Rožupes pamatskolas, Līvānu 1. un 2. vidusskolu. Dalībniekiem bija jādemonstrē savi spēki, veiklība, ātrums, precīzitāte un erudīcija astoņos dažados uzdevumos: šautriņu mešanā, erudīcijas jautājumos, naglu dzīšanā, kāpsanā klinķi, basketbola metienos, uzdevumā ar rinki, veiklības trasē un «zābaka» mešanā.

Visi dalībnieki saņēma veiciņa balvas, bet īpaši apbalvoti tika trīs pirmo vietu ieguvēji abās vecuma grupās. Specbalvas bija arī pieciem ātrākajiem naglu iedzišanas konkursā un trim eruditākajiem zēniem.

Konkursu atbalstīja Līvānu novada dome, jauniešu organizācija

● Šautriņas met titula «Jaunais Lāčplēsis 2009» ieguvējs Vladislavs Pavlovs.

● Konkursa dalībnieku apbalvošana.

«IMKA Līvāni», kā arī vairāki uzņēmumi. Par tā raitu norisi rūpējās rikotāji un tiesneši galvenā

organizatora un daudzu konkursu dedzīgā dalībnieka Artūra Poikāna vadībā.

Lāčplēša diena Salas pamatskolā

Iki gadiņi Salas pamatskolā mēs svinām Lāčplēša dienu. Mūsu skola kļuvis par tradīciju, ka Lāčplēša dienā uzstājas tikai zēni. Šogad skolēniem par mūsdienu armiju stāstīja 6. un 9. klašu zēni. Mēs uzzinājām, kā izveidota un kā darbojas Latvijas armija, kādus uzdevumus tā veic miera uzturēšanas misijās. Zēnu izpildījumā skanēja skaistas dziesmas un dzejoli. 6. klašes skolēns Alvis Kivlenieks uzstājās jaunsarga formā.

Ar klusuma bridi pieminējām kritušos karavīrus. Gan tos, kas krituši sen kauju laukos, gan tos, kas krituši nesen Irākā, Afganistānā. Iedegtās sveces un skaisti noformētā zāle šajā sarīkojumā radīja svinīgu noskaņu.

Atceres pasākumu palidzēja organizēt vēstures skolotāja Renāte Lozda un mūzikas skolotājs Jāzeps Skutelis.

S.Rubine,
Salas pamatskolas
7. klašes skolniece

«Mārtiņdienai gaili kāvu...»

Latvieši Mārtiņdienu uzskata par rudens beigu un ziemas sākuma dienu, līdz kurai jāpabeidz visi rudens darbi.

Salas pamatskolā Mārtiņdiena iesākās no rīta ar skolas vecāku sapulci. Tāja piedalījās Preiļu novada logopēde Anita Prikule un psiholoģe Liga Tumašova. Vecākiem viņu lekcijas ļoti patika.

Ap dienas vidū skolā sākās Mārtiņdienas gadatirgus, par kura norisi vēstija afišas skolas logos. Uz tirgu bija aicināti visi pirkstīgi gribotie Smelteru iedzīvotāji, protams, arī skolēni. Tirgū valdīja jautriba un rosība. Ieradās Saimniece ar Mārtiņbēriem. Saimnieces lomā bija iejušies skolotāja Irēna Pastare, viņai palidzēja «cīgāniete», kuru tēloja skolotāja Anita Vjakse.

● Mārtiņbēri Salas pamatskolā.

bākās maskas tika apbalvotas.

Par muzikālo pavadijumu spēlēm, rotaļām, dejām un stafetēm gādāja mūzikas skolotājs Jāzeps Skutelis. Skolā šajā dienā valdīja ista jautriba. Beigās visi kopīgi nodziedēja latviešu tautas dziesmu «Bēdu manu, lielu bēdu».

Tad sekoja masku parāde. La-

Vārkavas pamatskola guvusi atbalstu «Sorosa fonds — Latvija» projektu konkursā «Pārmaiņu iespēja skolām»

Vārkavas novada dome sagatavoja projektu «Skola lielam un mazam», par projekta īstenošanas vietu izvēloties Vārkavas pamatskolu, un pieteicās «Sorosa fonds — Latvija» projektu konkursā «Pārmaiņu iespēja skolām». Šajā konkursā pirmajā kārtā bija pieteikušies 322 pretendenti.

Vārkavas novada domes īsniegtais projekts, ko izstrādāja Vārkavas pamatskolas direktore Skaidrīte Medne, Vārkavas pagasta pārvaldes vadītāja Inta Kivleniece un Vārkavas novada plānošanas speciāliste Vija Solbre, guva atbalstu, tāpēc tika sagatavots un iesniegts projekta pieteikums konkursa otrajai kārtai. Šajā kārtā piedalījās 151 pretendents. Arī otrajā kārtā projekts guva atbalstu. 53 pašvaldību un skolu pārstāvji, kuru projekti uztarēja konkursā «Pārmaiņu iespēja skolām», piedalījās «Sorosa fonds — Latvija» organizētajā konferencē un parakstīja granta ligumus par finansiālu atbalstu saņemšanu.

Vārkavas novada projekta «Skola lielam un mazam» finansējumam piešķirti 24 732 eiro.

Projekta mērķis ir uz pamatskolas bāzes radīt ilgtspējīgu un daudzveidīgu sabiedrisko centru, kurā varētu darboties pašvaldības dažādu paaudžu iedzīvotāji, to izmantojot arī kā izglītības centru. Projekta ietvaros paredzēts ierīcot datoru apmācības un konsultāciju centru, kurā pašvaldības iedzīvotāji apgūs datorprasmes. Rezultātā viņi vares uz vietas ap-

maksāt reķinus, veikt naudas pārskaitījumus, aizpildīt valsts amatpersonu deklarācijas un dažādām instancēm dokumentus iesniegt elektroniski.

Paredzēts iekārtot arī praktiskās apmācības darbnīcu, lai apgūtu prasmi strādāt ar dažādām iekārtām, piemēram, stellēm, adāmmašīnu, šujmašīnām. Aušanas darbnīcā varēs iemācīties aust lupatu segas, lupatu paklājus no mājās uzkrātīem veciem apģērbiem, kas ar laiku tiek izmesti vai sadedzināti. Savukārt šūšanas darbnīcā varēs salabot vai arī uzsūt jaunu, izturīgu, lauku apstākļiem piemērotu apģērbu.

Par projekta līdzekļiem tiks iekārtota arī tautas mūzikas instrumentu apmācības darbnīca, kurā varēs apgūt sitamo, pūšamo un stigu instrumentu spēli.

Tāpat projekta ietvaros paredzēts iekārtot telpu mācībām, semināriem, konsultācijām, lekcijām, kā arī telpu bērnu vasaras nometņu organizēšanai. Projekta realizētāji sola, ka nākamvasar brīvdienās skolā darbosies trīs vasaras nometnes.

«Sorosa fonds — Latvija» 2009. gadā piešķir 1 388 000 eiro Latvijas mazo skolu un pašvaldību iedzīvotāju izglītības un sociālo vajadzību atbalstam, tādēļ tika izsludināts atklāts konkursss projektam «Pārmaiņu iespēja skolām». Līdzekļi šim nolūkam atvēlēti no Dž.Sorosa izveidotā Ārkārtas palidzības fonda. Projekta «Pārmaiņu iespēja skolām» mērķis ir veicināt mazo skolu pārveidi par daudzfunkcionāliem izglītības, kultūras, sociālā atbalsta centriem.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Mārtiņdienas noslēgumā visi ārā pie ugunsaura mielojās ar aitas gaļas šašliku.

A.Rubane,
Salas pamatskolas
9. klašes skolniece

LUDZĀ**Aizturēta blēžu un krāpnieku grupa**

Septembrī Ludzā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja Organizētās noziedzības un nozīgu mu ekonomikas jomā apkarošanas nodalas darbinieki uzsāka kriminālprocesu par to, ka nenoskaidrotas personas, atrodoties Ludzas pilsētā, dažādos interneta portālos meklējā sludinājumus par pazudušām, nozagtām mantām, kuros ipašnieki izteica vēlmi maksāt atlīdzību par mantas atgriešanu. Tad viņi zvaniņa uz sludinājumos norādītajiem telefona numuriem un piedāvāja pret atlīdzību atdot it kā atrastās mantas. Naudu lika pārskaitīt uz dažādiem norēķinu kontiem un, izmantojot kontu maksājumu kartes, naudu izņēma no bankomātiem Ludzā. Katru reizi grupas dalib-

nieki zvaniņa cietušajiem no citā mobilā tālrūņa numura, kā arī mainīja pašus telefona aparātus, ar ko centās maskēt savu darbibu.

14. oktobrī tika aizturēti trīs, 1987., 1975. un 1968. gadā dzimuši, vīrieši. Aizturēšanas brīdi, veicot kratišanu, tika izņemtas divas uz citu personu vārda reģistrētas bankas maksājumu kartes, no kurām viena jau bija izmantota krāpšanas izdarīšanā, bet otra tikko izņemta bankā nākamā nozīguma izdarīšanai. Tāpat izņemti pieci mobilie telefoni, kā arī narkotiskās vielas.

Pavisam uzsākti septiņi kriminālprocesi par septiņiem krāpšanas gadījumiem. Taču ir iegūta informācija, ka aizturēto personu grupa izdarīja vairāk nekā 20 krāpšanas gadījumus, kā arī vairākus mēģinājumus, kur cietušie atteicās pārskaitīt naudu, jo vēlējās pirms tam redzēt savas mantas.

Zināms, ka cietušie šajos kriminālprocesos ir no Rīgas, Rīgas reģiona, Valmieras, Liepājas un Jelgavas. Noskaidrotais

materiālais zaudējums ir vairāk nekā 5000 latu apmērā.

Pasta ēka — vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ar valsts aizsardzības numuru 8695 ir iekļauta pasta ēka, Latgales ielā 110, Ludzā, piešķirot tai vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa vērtības grupu. Šo faktu apliecinā 2009. gada 10. jūnija Kultūras ministrijas rīkojums.

Ludzā, vecākajā pilsētā Latvijā, līdz šim varēja apskatīt 18 valsts aizsargājamos kultūras pieminekļus. Tajā skaitā Ludzas pilsētas vēsturisko centru, kas uztverams kā vienots pilsētbūvniecības piemineklis,

un divus arhitektūras pieminekļus — Ludzas pilsdrupas un Tadeušu kapelu.

Ludzas pasts būvēts 1929. gadā pēc arhitekta Dāvida Zariņa projekta un ir vērtīgs pirmās Latvijas Republikas laika funkcionalisma stila sabiedrisko ēku paraugs. Celtnes plānojuma un apjoma kompozīcija veidota atbilstoši tās pilsētbūvnieciskajai situācijai, ko nosaka Latgales un Stacijas ielas krustojums. Sākotnēji tās otrajā stāvā bija izvietots telegrāfs, kreisajā spārnā — divi dzīvokļi, pirmā stāva labajā spārnā bija pastnieku istaba, kreisajā — sarga dzīvoklis. Lai gan apalā zāle pirmajā stāvā ir vienīgais oriģinālā interjera elements, tomēr ēka joprojām saglabājusi savu sākotnējo funkciju un uzskatāma par vienu no veiksmīgākajiem pilsētbūvniecības risinājumiem.

Jebkurš kultūras pimineklis ir nenovērtejama tautas pagātnes liecība, kura saudzējama, saglabājama un nododama nākamajām paaudzēm.

«Ludzas Zeme»

RĒZEKNĒ**Mežsaimniecība dzīvos Mežrozēs**

Nesen 10 gadu jubileju un jurģus svinēja a/s «Latvijas valsts meži» Ziemeļlatgales mežsaimniecība. Tā apsaimnieko Madonas, Balvu, Rēzeknes, Ludzas novada un daļēji Alūksnes, Gulbenes un Krāslavas novada valsts mežus.

Kopš 1999. gada 28. oktobra, kad mežsaimniecībai izdota reģistrācijas apliecība, gan «Latvijas valsts meži», gan mežsaimniecība piedzīvojusi dažādus laikus un notikumus: cīnījās ar mežu zagšanas sērgu, ieviesa jaunus, Eiropas Savienības valstis pārbauditus plānošanas un saimniekoša-

nas modeļus, veica vērienīgus meža ceļu būves un meliorācijas darbus. Ārzemēs tagad augsti novērtēta mūsu meža atjaunošanas un kopšanas sistēma: ne velti tieši par Latgales puses mežu apsaimniekotāju novitātēm interesējas Zviedrija un citas valstis ar augstu mežsaimniecisko kultūru.

Desmit gadus Ziemeļlatgales mežsaimniecība mitinājās svešās telpās. Darbinieku daudz, kad sabrauc no malu malām, ne apsēsties, ne pie datora tikt. Tapēc vēl pirmskrizes laikā tika apstiprināts plāns būvēt savu namu. Nu nams jau gatavs. Verēmu pagasta Mežrozēs paceļas jauna, moderna ēka.

28. oktobrī Ziemeļlatgales mežsaimniecības mežinieku koletīvam bija divkārši svētki: «Latvijas valsts mežu» dzīšanas diena un Ziemeļlatgales mežsaimniecības

jaunās mītnes iesvētības.

Kaut arī meža nozari krize krietni palīnījusi, labi, ka ikdienas ritējumā ir tādi gaissi svētki. Priežīgas sejas, silti apsveikuši vārdi, laba vēlējumi.

«Lai nu tie piepildās,» atbildes runā teica Ziemeļlatgales mežsaimniecības vadītājs un jaunās ēkas saimnieks Vētors Reblis.

Rūpes par cilvēkiem

Neskatošies uz dižķibeli, Vilānu slimnīca 26. oktobrī iegādājusies Philips ultrasonogrāfu ar vaginālo un abdominālo sondi.

Līdz tam slimnīca bija vērsusies pie veselības ministres Baibas Rozentāles ar

lūgumu piešķirt kādu lietotu ultrasonoskopu no tām slimnīcām, kuras slēdz. Protams, saņēma atteikumu, neskatošies uz to, ka, piemēram, Rīgas Diagnostikas centrs slēgts un dārgā diagnostikas aparātūra aizcelojuši nezināmā virzienā.

Turpmāk Vilānu novada iedzīvotājiem nevajadzēs braukt uz Rēzekni, lai veiktu virknī izmeklējumu. Viņiem būs kā laika, tā naudas ietaupījums.

Tagad pacientiem atrasto vēdera dobuma patoloģiju var izprintēt attēlos. Savukārt grūtīcēm augļa stāvokli var ierakstīt kompaktdiskā un atstāt kā piemīnu jaundzīšajam, lai tas brieduma gados varētu sevi aplūkot datorā, kā viņš izskatījies māmiņas punci vēl pirms nākšanas pasaulei.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVOS**Briežuciemā — Viriešu diena**

Tuvoties Mārtiņiem, Briežuciema pagastā jau sesto gadu ar jokiem un asprātībām atzīmēja Viriešu dienu, aicinot ciemos tuvāko un tālāko pagastu pašdarbnieku.

Pasākuma ievadā dalībnieki uzzināja, kas ir tā dēvēta Mārtiņiediena. Izrādās, hronikās Mārtiņa vārds minēts loti sen — kā pirmais klostera dibinātājs Gallijā. To mēdz saistīt arī ar Mārtiņa Lutera dzimšanu 10. novembrī. Interesanti, ka Mārtiņiediena bijusi pazīstama jau 650. gadā. Latviešiem šis laiks saistīs ar rudens darbu beigām, kad var izdziedāties, izdancoties, izsmieties un izpriecāties. Pagasta kultūras darba organizatore Zita Mežule deva vārdu ciemiņi, pašdarbniekiem no Salnavas, tad savējiem — Briežuciema linijdejotājiem. Dažas atziņas par viriešiem, kā, piemēram, stiprā dzimuma salidzinājums ar datoru: «Grūti izprast un problēmas ar atmiņu, kad paši ko negrib atcerēties,» pušus nespēja nokaitināt, jo sievietes atzinās, ka «galvenais — milam jūs un ko tik nedarām, lai patiktu.» Arī Briežuciema dramatiskā kolektīva dāmas par godu šai dienai devās uz skaiustumkopšanas salonu, lai uzpucētos. Kā viņām gāja, rādīja kolektīva iestudētais skečs «Skaistumsalonā».

«Lai izdodas saudzēt vienam otru ārpus mājas, bet galvenais, lai nedarām pāri ne ar

vārdiem, ne darbiem pašiem tuvākajiem un milākajiem cilvēkiem. Lai milestībai gadi nekad nav šķērslis. Ari cienījamā vēcumā divatā vieglāk bēdu pārbēdat un arī prieka brīžus jautrāk nosvinēt. Bet par šo tēmu ar humoru vislabāk māk parunāt etnogrāfiskais ansamblis. Jā, jā, ne tikai tolku *bolsus i dzaguizes bolsus* dziedēt pa Dziesmu svētku estrādēm, bet tagad jau sākuši pat mūziklus iestudēt,» tā tika pieteikts muzikālais uzvedums «Vecs i bōba».

Vakara vadītāja atzina, ka katru gadu uz viriešu dienas pasākumu aicina ciemiņus, jo «viriešiem jau pārmaiņas patīk, gribas uz cīma meitām kaut ar actīnu pāskaitīties.»

Bērzpilieši uz Briežuciemu bija atveduši skeču «Pie doktora», kurā jaušama vēcumvečā atzina, ka «visas vāinas cilvēkiem piemetas vai nu no krenķiem, vai mīlestības.»

Neizstrūkstoši ciemiņi Briežuciemā ir mednevieši, un šoreiz Mednevas aktieri parādīja gan skeču «Kad es beju piedzēries,» gan «Topmodeles», bet paužes spēlēja labākais muzikants no visiem — ermoniņu meistars Jezups. Deju popūriju izpildīja moderno deju pulciņa jaunākās dalībnieces, bet noslēgumā visi tika aicināti uz magisku buršanos, lai pieviliņātu viriešus, šoreiz gan tikai dejā «Virieša gara pieviliņāšana».

Katra dāma pasākuma laikā uzrakstīja komentārus par viriešiem, vēlējumus vai

apsveikumus, un stendu pie zāles sienas piepildīja interesanti teksti. Nobeigumā izskanēja atzinums, ka Briežuciemā dzīvo laimīgākie virieši.

Dzīvo veikalā

Bijušajā Balvu rajona teritorijā ir bijušie lauku veikali, kuros turpinās tirdzniecība, ir veikali, kuriem durvju priekšā karājas sarūsējusi atslēga un logiem izsisti stikli, ir veikali, kuri pārbūvēti par ēkām citām vajadzībām, un ir tādi, no kuriem pajudis tikai uzraksts, bet ārējo paskatu tie joprojām saglabājuši. Kas notiek šajās ēkās?

Mainoties Latvijas ekonomiskajai iekārtai, zem āmura nokļuva arī daudzu veikalā liktenis: no valsts, no patēriņu biedrības veikalām daudzviet tie kļuva par pirmo biznesa cilvēku veiksmes stāstiem, vai gluži otrādi — ar laiku piedzīvoja neveiksmi pa otram lāgam. Tā tas bija arī ar veikalā Medņos un Kapūnē. Kādu laiku tie vēl turējās, tad kapitulēja. Veikalā likteni izšķīra arī tas, ka tie atradās uz privātās zemes. «Lūk, tā visa ir mana tēva zeme,» Ārija Makare pamet ar roku, norādot vēl lielu gabalu aiz veikalā ēkas. Viņas vecākā mājas ir turpat; lielceļa otrā pusē, bet viņa ar civilvīru Pēteri ierīkējušies bijušajā veikalā ēkā. Vietas viņiem diviem pietiek. Bijušajās veikalā un noliktavas telpās atradusies vieta gan palielai virtuvei ar plīti, gan guļamistabai ar mūriti, gan goda istabai ar krāsni, kurā kādreiz atradās lete

un plaukti ar precēm. Veikalā ēka nav no jaunajām. Padomju laikā to pārvēda no laukiem, kur kādreiz tā bijusi kāda saimnieka klēts. Kad remontēja, siju vietā zem grīdas bija tikai kaut kādi dēli, saka Pēteris.

Virtuvē un guļamistabā ielikti nelielī lodiņi, bet lielais logs palicis tāds pats, kā bija veikalā laikos.

Tagad pircēji pie durvīm vairs neklauvējot. Sākumā gan viens otrs garām braucējs vēl apstājies un gribējis ieskriet iepirkties. Iespējams, lielais logs maldinājis. Jāliek logā kandžas pudele un jāsāk tirgoties, tagad taču ir atlauts, smējas Pēteris. Ārija nesūdzas par to, ka ēka atrodas pašā ceļā malā, kur nemītīgi garām jojo automašinas. Vai, es taču Rīgā dzīvoju un strādāju par frizieri pašā centrā, viņa tikai atmet ar roku.

Netālu no Kapūnes baznīcas atrodas koja ēka ar vienīspūju jumtu — bijušais Kapūnes veikals, kas pirms kāda laika cieta ugunsgrēkā. Ari šajā ēkā dzīvo vietējie iedzīvotāji, ģimene ar vairākiem bērniem. Veikalā mājā ir virtuve un istaba, kas palieļajai ģimenei gan ir par šauru. Lai izdzīvoti, mājai dienvidu pusē ģimene piebūvējusi siltumnīcu un vasaras virtuvi. Zeme un māja pieder baznīcai, mēs tikai šeit dzīvjam un palidzam baznīcī uzturēt kārtībā tās apkārtni, stāsta Pēteris.

«Vaduguns»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļa

Policijas iecirknis	Inspektora vārds, uzvārds	Apkalpojamā teritorija	Iedzīvotāji pieņemšanas vieta (adrese, tālrunis)	Iedzīvotāju pieņemšanas laiks
Kārtības policija	Priekšnieks Gvido Mednis	Līvānu novads, Preiļu novads, Riebiņu novads, Aglonas novads, Vārkavas novads	Preiļi, Talsu ielā 2, 203. kabinets, tālr. 65302804	Otrdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00
	Atļauju sistēmas (ieroču reģistrācija) vecākais inspektorš Anatolijs Tarasovs	Līvānu novads, Preiļu novads, Riebiņu novads, Aglonas novads, Vārkavas novads	Preiļi, Talsu ielā 2, 202. kabinets, tālr. 65302823	Trešienās 9.00-12.00; 12.30-15.00
	Jānis Melders Irita Melderē Māris Melders	Vārkavas novada Vārkavas, Rožkalnu, Upmalas pagasts, Līvānu novada Sutru pagasts	Vārkavas novads, Vārkavas pagasts, Vārkava, Kovaļevsku ielā 4, tālr. 65332238	Otrdienās 9.00-12.00
	Ēvalds Mežinskis Anita Pūga Jānis Sparāns	Riebiņu novada Galēnu, Stabulnieku, Riebiņu, Silukalna, Silajānu pagasts	Riebiņu novads, Riebiņu pagasts, Riebiņi, Viljānu ielā 1, tālr. 65356633	Otrdienās 9.00-12.00
	Vecākais inspektorš Artis Putāns	Preiļu novada Saunas, Aizkalnes, Pelēču, Preiļu pagasts, Preiļu pilsēta	Preiļi, Talsu ielā 2, 106. kabinets, tālr. 65302825	Otrdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00
	Dace Anspoka Ilona Makejeva	Preiļu novada Saunas, Aizkalnes, Pelēču, Preiļu pagasts, Preiļu pilsēta	Preiļi, Talsu ielā 2, 105. kabinets, tālr. 65302826	Otrdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00
	Ivars Skraučs Aldis Kalvāns Jānis Rožāns	Preiļu novada Saunas, Aizkalnes, Pelēču, Preiļu pagasts, Preiļu pilsēta	Preiļi, Talsu ielā 2, 109. kabinets, tālr. 65302822	Otrdienās 9.00-12.00
	NLI vecākā inspektore Inga Ziemele	Preiļu novads, Vārkavas novads, Riebiņu novads	Preiļi, Talsu ielā 2, 212. kabinets, tālr. 65302819	Pirmdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00
Aglonas iecirknis	Andris Valainis Arnis Kalinkevičs Edgars Trulis Valērijs Vasjukevičs	Aglonas novada Aglonas, Šķeltovas, Grāveru, Kastulīnas pagasts, Riebiņu novada Rušonas pagasts	Aglonas novads, Aglona, Jaudzemu ielā 2-3, tālr. 65324285	Otrdienās 9.00-12.00
	Aelita Repsa (NLI)	Aglonas novada Aglonas, Šķeltovas, Grāveru, Kastulīnas pagasts, Riebiņu novada Rušonas pagasts	Aglonas novads, Aglona, Jaudzemu ielā 2-3, tālr. 65324285	Otrdienās 9.00-12.00
Līvānu iecirknis	Iecirkņa priekšnieks Andris Naglis	Līvānu novads (izņemot Sutru pagastu)	Līvāni, Liepu ielā 2, 6. kabinets, tālr. 65344010	Ceturtdienās 14.00-16.00
	Sarmīte Utināne	Līvānu novads, Līvānu pilsēta (izņemot Sutru pagastu)	Līvāni, Liepu ielā 2, 2. kabinets, tālr. 6534402	Otrdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00
	Artis Plivda Igoris Usovs	Līvānu novads, Līvānu pilsēta (izņemot Sutru pagastu)	Līvāni, Liepu ielā 2, 1. kabinets, tālr. 65344010	Otrdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00
	Jānis Vučāns Aivars Plociņš Kaspars Sparāns Alekšandrs Grunda	Līvānu novads, Līvānu pilsēta (izņemot Sutru pagastu)	Līvāni, Liepu ielā 2, 4. kabinets, tālr. 65344010	Otrdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00
	Dainis Kalnītis Jānis Šīšla Sandis Openieks Ivo Škapars	Līvānu novada Turku, Rudzātu, Jersikas, Rožupes pagasts	Līvāni, Liepu ielā 2, 3. kabinets, tālr. 65344010	Ceturtdienās 14.00-16.00
	Līga Romanovska (NLI)	Līvānu novads	Līvāni, Liepu ielā 2, 11. kabinets, tālr. 65344010	Otrdienās 9.00-12.00 Piektienās 9.00-12.00

UZMANĪBU!

Plāno dubultot sodus dzērājšoferiem

Kā «Novadnieku» informē Satiksmes ministrijas (SM) sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Ilze Eida, plānots dubultot maksimāli piemērojamā naudas soda apmēru par braukšanu reibumā, nosakot to līdz 1000 latiem. Vadīšanas tiesību atņemšanas maksimālo laiku iecerēts palielināt līdz četriem gadiem.

Šādu sodu ieviešanu paredz 10. novembrī Ministru kabineta sēdē atbalstītie grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (LAPK). Likumprojekts vēl jāpiņem Saeimā.

Par transportlīdzekļa vadīšanu reibumā, ja alkohola koncentrācija asinis vai izelpā ir 0,2 – 0,5 promiles, vadītāju, kura stāzs ir mazāks par diviem gadiem, varētu sodit ar 200 līdz 400 latu lielu naudas sodu un atņemt autovadītāja aplieciņu uz sešiem mē-

nešiem.

Ja vadītājam konstatētu 0,5 līdz 1,0 promili, viņam piemērotu administratīvo arestu no piecām līdz 10 diennaktim, naudas sodu 400 līdz 600 latu apmērā un atņemtu vadīšanas tiesības uz vienu gadu.

Grozījumi arī paredz, ka, konstatējot 1,0 līdz 1,5 promiles alkohola reibuma, vadītājam varētu piemērot piecas līdz 10 diennaktis administratīvā aresta, naudas sodu no 600 līdz 800 latiem un uz diviem gadiem atņemt vadīšanas tiesības.

Savukārt, pārsnedzot 1,5 promili alkohola koncentrāciju organismā, saskaņā ar izstrādātājiem grozījumiem vadītājam varētu piemērot administratīvo arestu 10 līdz 15 diennaktis, naudas sodu 800 līdz 1000 latu apmērā un atņemt vadīšanas tiesības uz četriem gadiem.

Līdz šim LAPK spēkā esošie sodi par braukšanu reibumā ir palielināti divas reizes. Pašlaik

maksimālais naudas sods par braukšanu reibumā ir 500 lati. Savukārt maksimālais termiņš, uz kādu ir iespējams atņemt vadīšanas tiesības, pašlaik ir divi gadi.

Grozījumi iztsrādāti, lai paaugstinātu celu satiksmes drošību un preventīvi samazinātu to negadījumu skaitu, kas izraisīti reibumā. Turklat šo grozījumu spēkā stāšanās veicinātu Eiropas Savienības Baltajā grāmatā un Veronas deklarācijā izvirzītā mērķa sasniegšanu — līdz 2010. gadam divkārt jāsamazina celu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits attiecībā pret 2001. gadu. Latvija pašlaik ir diezgan tuvu šim mērķim — 2008. gadā bija 316 bojā gājušie, bet 2001. gadā — 558 bojā gājušie. To novērtējusi arī Eiropas Transporta drošības padome, šogad piešķirot Latvijai apbalvojušu par ievērojamāko progresu Eiropā celu satiksmes drošības uzlabošanā.

POLICIJAS ZINĀS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Policija brīdina par viltus sociālajiem darbiniekiem

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes darbinieki brīdina reģiona iedzīvotājus un aicina uzmanīties no viltus sociālajiem darbiniekiem.

Kā informē pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, pēdējā laikā šādas personas, kas uzdodas par sociālajiem darbiniekiem, mēdz ieiegriezties pie iedzīvotājiem mājās un, piedāvājot palīdzību, izkrāpj naudu vai apzog mājokli. Policija aicina cilvēkus būt īpaši uzmanīgiem un nepazīstamas personas dzīvoklī neielast.

PREIĻU IECIRKNĀ

Nozagta medību bise un automagnetola

Laikā no 30. oktobra līdz 5. novembrim iecirknī reģistrēti 35 notikumi, uzsākti 11 kriminālprocesi.

6. novembrī Aglonas novada Šķeltovas pagastā kāds 1962. gadā dzimis vīrietis konstatēja, ka zagļi iekļuvuši viņam piederošajā dzīvojamajā mājā un paņēmuši medību bisi.

Zādzība reģistrēta ari 8. novembrī Līvānos. Tur kāds 19 gadus vecs jaunietis konstatēja, ka no automašīnas Audi salona nozagta viņam piederošā kompaktdisku magnetola.

BALVU IECIRKNĀ

Vienā dienā — divas avārijas

No 30. oktobra līdz 5. novembrim Balvu iecirknī reģistrēti 25 notikumi. Uzsākti pieci kriminālprocesi, sastādīti 15 administratīvie protokoli, tajā skaitā piecus administratīvos protokolus saņēmuši gājēji par atrašanos uz ceļas bez atstarotājiem, bet trīs autovadītāji piekerti braucam pie stūres alkohola reibumā.

9. novembrī Rugāju pagastā kāda 1983. gadā dzimis sieviete, vadot automašīnu Mitsubishi pa ceļu Dublukalns — Ranguči, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, auto nobrauca no ceļa un apgāzās.

Tajā pašā dienā Susāju pagastā 1954. gadā dzimusi sieviete, braucot ar automašīnu Opel pa autoceļu Balvi — Vīlaka, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, nobrauca no ceļa un ietriečās stabā. Negadījumā bojāts gan stabs, gan automašīna.

LUDZAS IECIRKNĀ

Daudz iereibušu šoferu

6. novembra vakarā ap pulksten 18.00 Satiksmes uzraudzības rotas inspektorš, veicot kārtējo profilaktisko reidu, Ludzas iecirkņa teritorijā konstatējuši 12 ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus, vienā gadījumā transportlīdzekļa vadītājs bija sēdējis pie stūres alkohola reibumā.

Kopumā iepriekšējās nedēļas laikā satiksmes uzraudzības jomā policijas darbinieki konstatējuši 53 ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus. Konstatēti pieci gadījumi, kad autovadītāji alkohola reibumā vadījuši transportlīdzekļus. Uzsākts viens kriminālprocess par auto vadīšanu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām.

Zagļi — nepilngadīgi jaunieši

Policijā uzsākts kriminālprocess par laika posmā no 10. līdz 30. oktobrim Kāravā notikušām zādzībām. Sporta ielā no kādas saimniecības ēkas nozagti metāla izstrādājumi: žoga stabīni, elektromotori. Meklēšanas pasākumu rezultātā noskaidrotas vairīgās personās, tā bijusi nepilngadīgu jauniešu grupa.

Panēma somas un sieviešu cepures

5. novembrī ap pulksten 22.00 Kārsavā notikusi iekļūšana veikalā Vienības ielā. Notikuma vietā tika aizturētas divas personas — kāds nepilngadīgs pusaudzis un 1987. gadā dzimis vīrietis. Zagļu guvums — sieviešu cepures un somas. Pilngadīgajai personai policija piemērojusi drošības līdzekli — apcieta-nājumu.

Aizturēta automašīna ar kontrabandas degvielu

7. novembrī ap pulksten 11.00 uz ceļa Ludza — Rēzekne Ludzas novada Cīrmas pagasta teritorijā policijas darbinieki apturēja automašīnu Toyota, kuru vadīja 1968. gadā dzimis Rēzeknes iedzīvotājs. Automāšīnā atrastas deviņas 50 litru tilpuma kannas ar dzelzdegtiņu, kopā ap 450 litri degvielas. Uzsākta administratīvā lietvedība pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 169.3 p. par «Ar akcīzes nodokli apliekamo preču apriņķi noteikumu pārkāpanu». Policija kontrabandas degvielu izņēmusi. Iespējamais naudas sods vainīgajai personai no 50 līdz 500 latiem, konfiscējot preci un tās pārvadāšanai izmantoto transportlīdzekļu vai bez tā konfiskācijas.

Sadursmē ar kravas automašīnu cieta cilvēki

7. novembrī ap pulksten 13.00 uz ceļa Ludzas novada Brigu pagastā notikā ceļu satiksmes negadījums ar smagām sekām. 1991. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Opel Vectra, ceļa līkumā uz slidēnas brauktuves netika galā ar transportlīdzekļa vadību. Automāšīna iebrauca pretējā braukšanas joslā, kur sadūrās ar pretēm braucošām kravas automašīnu Mercedes. Avārijā cieši cilvēki — vieglās automašīnas vadītājs un viens no pasažieriem, kāds 1973. gadā dzimis vīrietis. Cietusie medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāti slimnīcā. Uzsākts kriminālprocess.

Nav droši automašīnas atstāt pagalmā

Naktī uz 8. novembri Ludzā, Baznīcas ielā, uzlauztas un apzagtas kādas mājas pagalmā atstātās divas automašīnas. Garnadžu guvums — divas automagnetolas «Panasonic» un «Pioneer». Tajā pašā naktī Ludzā, Blaumaņa ielā, no automašīnas Audi A6 nozagts aizmugures skata spogulis.

Nemot vērā, ka pēdējā laikā naktis vairākkārt apzagtas pagalmā atstātās automašīnas, policija lūdz transportlīdzekļu išpašniekus būt piesardzīgākiem un neatstāt savas automašīnas nakts laikā māju pagalmos, bet novietot tās garāzās.

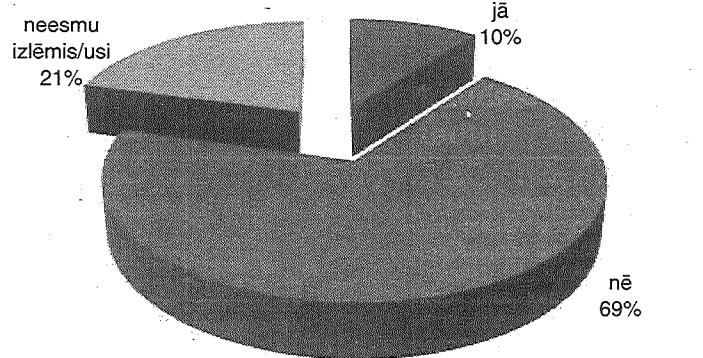
Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Aptaujas rezultāti internetā (no 9. līdz 15. novembrim)

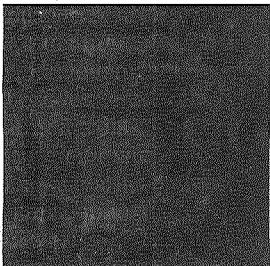
(no 9. līdz 15. novembrim)

Vai šogad potēsieties pret gripu?

● «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

Mēness kalendārs

18. novembris. 3. Mēness diena (sākas 10:36). I Mēness fāze. Strēlnieks. Ja līdz šim sapnōjāt un kalāt plānus, tad tagad pienācis laiks rikoties. Pasivitāte šajā dienā nav ieteicama un ir pat bīstama. Pasīvs cilvēks cietis sakāvi un var pat iegūt traumas — gan fiziskas, gan dveseliskas. Šajā Mēness dienā gaisā virmo agresija. Noskanojieties uz pāsaizsardzību, ja negribat klūt par upuri. Šajā dienā sevišķi spēcīga

ir organismā iekšēja enerģija, tāpēc jums pietiks spēka gan pašaizsardzībai, gan jaunu darbu uzsākšanai, gan tam, lai iesaistītos cīniņā. Sajā dienā ieteicams uzņemties lielu, intensīvu fizisko slodzi, citādi visa jūsu uzkrātā enerģija, ja paliks neizmantota, «sarūgs» jūsos, un tas jums būs kaitīgi, var ciest iekšējie orgāni, sākties slimības. Sajā dienā var uzsākt savdabigu «kaulu tiršanu» ar lauru lapu novārijumu: uz 2 glāzēm ūdens nēm 20 vidēja lieluma sausas lauru lapas un uz lēnas uguns 20 minūtes pavār; lieto pa $\frac{1}{2}$ glāzei 3-4 reizes dienā; kurss no 5 līdz 7 dienām (konultējieties ar ārstu). Labi doties uz pirti un izsvīst uz lāvas. Šis Mēness dienas sapņi reti piepildās, taču var klūt par savdabigu jūsu spēku pārbaudi. Piemēram,

jums vajadzēs ar kādu cīnīties. Kāds būs iznākums — uzvarēsiet vai lūgsiet žēlastību? Ja sapni pēkšņi nobīsieties, nav liela nelaimē: pēc pamōšanās «izdzīvojiet» sapni vēlreiz savā iztēlē tā, lai būtu jums vēlamās beigas.

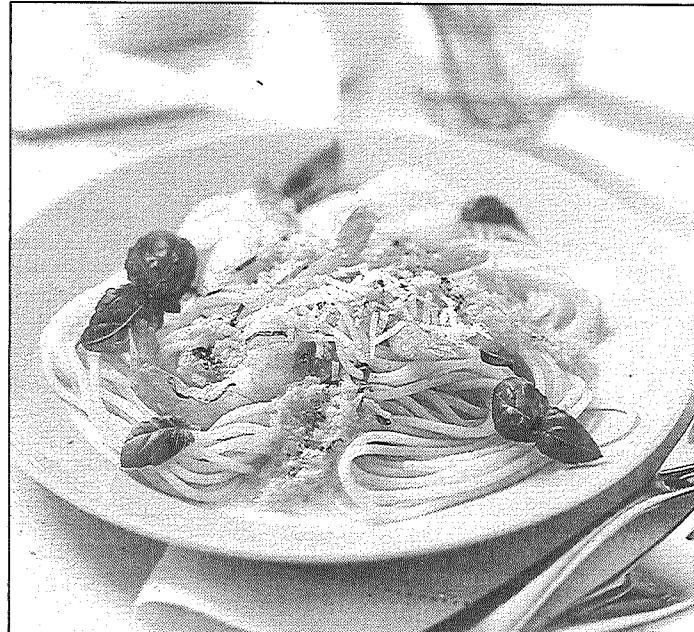
19. novembris. 4. Mēness diena (sākas 11:28). I Mēness fāze. Mežāzis (sākas 17:01). Ne pārāk labvēlīga diena. Kā zināt, Adams un Ieva pēc aizliegtā augļa nobaudišanas krita grēkā. Un visa šī diena ir vienīga grēkā krišana. Iespējami dažādi kārdinājumi, varbūt vajadzēs izvēlēties starp labu un launu, un jūs pat jutisiet tieksmi izdarīt ko sliktu... Tāpēc labāk desmit reizes visu pārdomājiet, iekams kaut ko uzsāciet. Nevajag pienemt pārsteidzīgus lēmumus. Un visiem spē-

kiem centieties izvairīties no ļau-
numa. Šī diena ir laba pasivitātei,
nekā nedarišanai, vienatnei. Ir la-
bi klusām veikt mājas darbus un
mierīgi atpūsties ģimenes lokā.
Ieteicams neēst galu. Šīs Mēness
dienas sapņos var parādīties jūsu
vecāki. Tas ir pamudinājums ana-
lizēt, kuras problēmas esat man-
tojis no vīniem, un uzsākt to risi-
nāšanu. Ja sapni redzētas kādas
briesmas — tas ir brīdinājums,
ka jābūt ipaši piesardzīgam.

tēma ar slodzi tiks galā labāk nekā citās dienās, tomēr centieties nepārēsties. Priekšroka dodama biezpienam un piena produktiem, no gaļas, ja tā īpaši nekārojas, labāk atturēties. Šajā dienā var aizstāvēt savus principus, pārliecību, ideālus — tas jums spīdoši izdosies. Ja nāksies aizstāvēt citu cilvēka cieņu un godu, — nešaubieties, metieties cīņā, taisnība ir jūsu pusē, un jūs uzvarēsiet. Var un vajag aktīvi izrādīt savas emocijas un jūtas — tam būs piemērots brīdis, un jūs sapratīs. Ir loti labi, ja jau šajā dienā sapni raudat, — tā ir attirišanās, organisms tādējādi tiek savests kārtībā. Ja sapni ir saistīti ar celu, ar kustību, — jums viss ir labi. Ja sapni redzat kaut ko nepatīkamu, — tā ir zīme, ka jāpieyēršas savai veselībai.

LABU APETITI!

Spageti ar burkānu un garneļu mērci

500 g burkānu, 1 kīploka daivīņa, 500 g spageti, 2 ēd. karotes eļļas, 250 g garneļu, saldais krējums, 100 g rīvēta parmezāna, citronpiipari.

Izvēlējoties spageti, Burkānus nomizo un sagriež mazo kubīņos. Pārnā uzkarēšē ēļu un apcep burkānus. Pievieno sagrieztu kiploku, pēc tam garneles. Cep, kamēr kiploks ir viegli miksts.

Pieej saldo krējumu, uzliek pannai vāku un sautē, kamēr iegūst biezū mērci un burkāni ir mīksti. Pēc tam iemaisa pusī siera un pēc garšas pievieno sāli un piparus.

Spageti liek šķīvi, pārkaisa ar atlikušo sieru un citronpipariem. Pārlej ar sagatavoto mērci.

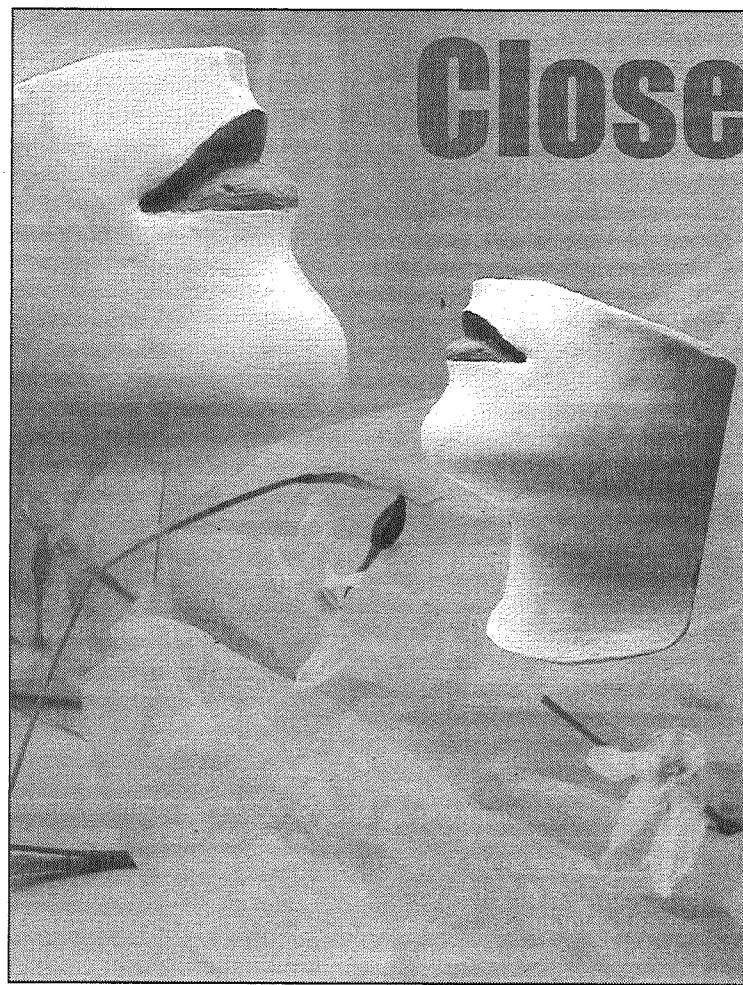
Izstāde «Close»

Līdz 7. decembrim Līvānos, Latgales mākslas un amatniecības centra (LMAC) izstāžu zālē skatāma Laines Uzulēnas savdabīga ģipsa atlejumu izstāde «Close».

Laine Uzulēna ir jauna māksliniece, kas 2009. gadā ir absolvējusi Daugavpils Universitātes mūzikas un mākslas fakultāti. Dažādās izstādēs piedalās jau no 2007. gada.

Kā informēja LMAC kultūras tūrisma organizatore Inīta Šķelta, Livānos Laine Uzulēna sevi piesaka caur savdabīgu gipsa atlējumu personālizstādi «Close», kura attēloti neskaitāmi cilvēka lūpu tēli. Lūpu tēla ir tik daudz dzīluma, ka neizsmelt, un tieši to ārējā noslēgtība slēpj sevi tūkstošiem krāsu, skaņu un kustību. Savukart, angļiskais izstādes nosaukums sevi ietver vārda daudznozīmību, kas visprecīzāk spej definēt izstādes radito atmosfēru: beigties, sakļauties, detalizēt, sevi noslēdzies, līdzvērtīgs, grūti dabujams tūvumā.

Izstādes telpa ir klusumā, lūpas klusē. Ir sajūtams miers un tuvība. Tuvība norisinās atšķirīgos limeņos — fiziskā tuvībā, kā arī garīgā vai emocionālā. Kā uzsver izstādes autore: «Cilvēkam ir vajadzīga tuvība ar otru cilvēku tilkpāt lielā mērā, kā neatkarība. Attiecības ar citiem vienmēr ir

● Autores Laines Uzulēnas izstādes «Close» retrospekcija.

mēģinājums rast ideālo tuvības un distances līdzsvaru. Tomēr tuvības un distances jautājums tiek

risināts visu mūžu kā centrālā at-tiecību tēma.»

Sagatavoja L.Rancāne

Ar kādām izjūtām sagaidāt un kā svinēsiet valsts dzimšanas dienu?

Andrs Sondors, zemnieks, pašvaldības deputāts no Riebiņu novada Sīļukalna:

— Ar labām izjūtām. Zemnieki nav izbaudījuši treknā gadu labumus, tāpēc arī liecīgās gadi vieglāk pārciešami. Ne-piederu pie tiem, kas

čikst un sūrojas. Strādāju, un viss ir labi.

Patīk, ka pilsēta jutama svētku noskaņa, izkarināti karogi. Laukos viss vairāk atkarīgs no pašiem. 18. novembrī kopā ar ģimeni mēdzam skatīties parādi televīzijā, prezidenta uzrunu, svētku salūtu. Uzliekam galda arī svētku torti, paceļam pa glāzei šampanieša. Dēls un meita mācās Rēzeknē, arī viņu skolās notiek svinīgi sarīkojumi sakārā ar Latvijas dzimšanas dienu. Gribas cerēt, ka savu simtgadi Latvija sagaidīs daudz bagātāku un sakārtotāku.

Arvīds Janavičs, zemnieks no Dobeles:

— Preiļos neesmu bijis gads desmit. Pa šo laiku pilsētas izskats ievērojami uztalojies, un arī svētku noskaņojums jūtams. Man patīk šie svētki. Ģimenes lokā atzīmējam ar svētku vakariņām, pie mājas izkarinām Latvijas karogu, skatāmies televīzijas pārraides par svētku pasākumiem Rīgā. Šai dienai jaatšķiras no parastās ikdienas. Vienmēr apmeklēju svētnīgo sarīkojumu par godu valsts gadadienai.

Marija Šahurska, pensionāre no Preiļiem:

— Skatīšos televīziju. Man patīk 18. novembra svētki, kaut arī pensionāriem daudz sartīgītājuma par valdības rīcību. Pensijas apcirpa, bet man, pie mēram, dēls ir bezdarbnieks, vedekla slimā. Visiem jāizteik gāndriz no manas pensijas vien. Valstij novēlu, lai ātrāk beigtos krize, lai visiem būtu labāk dzīvot.

Anna Vutnāne no Riebiņu novada Sīļukalna:

— Protams, 18. novembrī ir svētku sajūta, jo tā ir Latvijas dzimšanas diena. Skatisimies televīzijā svētku pasākumiem Rīgā. Mūsu ģimene ir četri bērni, vecākā meita studē Rīgā. Viņa gan neatbrauks, bet visi pārējie svētkos būsim kopā. Nevarētu teikt, ka esam apvainojušies uz valsti, tomēr gribētos, lai valdība vairāk rūpētos par saviem iedzīvotājiem. Loti dārga ir izglītība, medicīnas pakalpojumi. Visiem novēlu ticēt labākiem laikiem un izturēt krīzi!

Katrina Gavare (no kreisās), Inese Matvejeva, Jana Jakovļeva, Amanda Pastare, Preiļu 1. pamatskolas 7. b klases skolnieces, vienojās kopīgai atbildē:

— Mūsu skolā katru gadu šajos svētkos notiek svinīgā līnija. Mēs no degošām svečītēm skolas fojā izveidojam Latvijas kontūras. Svētkus svinam arī mājās, skatāmies televīzijā pārraides par Latviju, vēsturiskas filmas, svētku galda ir saldumi vai torte. Uz galda nolieka mazu valsts karodzinu, iediedzinām sarkanais un baltas sveces. Latvijas dzimšanas diena ir skaista svētki. Mēs gribam novēlēt, lai Latvija ir skaista, lai lepojas ar sevi, lai cilvēki nebrauc uz ārzemēm, bet visi paliek savā zemē.

L.Rancāne
Foto: A.Šnepsts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

19. un 20. novembrī nestrādās tehniskās apskates stacija Preiļos

19. un 20. novembrī sakārā ar remontdarbiem nestrādās CSDD Preiļu tehniskās apskates stacija. Tuvākās vietas, kur var veikt tehnisko apskati, atrodas Daugavpilī, Kraujas ielā 3 un Jēkabpilī, Ā. Elksnes ielā 2.

Sīkāka informācija par darba laikiem un nodaļu adresēm ppieejama, zvanot pa informācijas tālruni 67025777 vai CSDD mājas lapā — www.csdd.lv — sadaļā «Kontakti». CSDD atvainojas klientiem par sagādātajām neērtībām.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

Vislētākie logi Preiļos.
Tālr. 28673992.

Pārdod

AUDI 80 (1982. g. izl., bez TA, labas riepas, var rezerves daļām, Ls 150). T.26641501;

AUDI A4 (1,9 TD, dīzelis, 1996. g. izl., UNI-VERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;

AUDI A6 (1997. g. izl., 2,4, benzīns, klimata kontrole, viss elektro, signalizācija, ABS, ASR, TA, CD, jaunas riepas). T.22174119;

MAZDA 626 (1997. g. izl., 2,0i, sedans, zilā krāsā, el. stikli, el. spoguļi, lietie diskī, TA līdz 08.2010., 3000 EUR). T.26407221;

MERCEDES BENZ 200 (1991. g. izl., dīzelis, sedans, 4 pakāpju mehāniskā ātrumkārba, vietojā krāsā). T.22018971;

NISSAN PRIMERA (1992. g. izl., 2,0, dīzelis, sedans, sarkanā krāsā, TA, elektro, lietie diskī, Ls 700). T.29175331 (Rēzeknē);

NISSAN SUNNY (1991. g. izl., 2,0D, «hečeks», sarkanā krāsā) vai maina pret VW PASSAT (sedans, 1,8, gāze/benzīns). T.29375227;

NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, benzīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī). T.29447261;

OPEL VECTRA (1994. g. izl., 1,8i, TA uz gadu,

sedans, zilā met. krāsā, lūka, ABS, Air Bag, stereo CD, centrālā atslēga ar pulsi). T.26355330;

OPEL VECTRA (2,0, benzīns, 1999. g. izl., sedans, cinkota, viss elektro, klimata kontrole, riepas M+S, jauna TA, samaksāts nodoklis, 2350 EUR). T.29911811;

OPEL ZAFIRA (2001. g. izl., 1,8, TA), MIT-SUBISHI COLT (2004. g. izl., TA, 1,5, dīzelis, ideālā stāvoklī). T.29480463;

PEUGEOT PARTNER (1,9D, 1999. g. izl., cinkota, kravas, bez TA, Ls 550), BMW 318 (TDS, 1997. g. izl., Compact, TA). T.28301162;

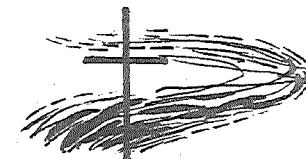
SUZUKI GSX R750 (2000. g. izl.), SUZUKI GSX R750 (1999. g. izl.). T.26465677;

TOYOTA PREVIA (1992. g. izl., 2,4 I, minivens, benzīns, elektro, CD, tumši sarkanā krāsā, TA līdz 10.2010.). T.29463376;

TOYOTA YARIS (2002. g. izl., 1,3, 5 durvju, teicamā stāvoklī, steidzami). T.26483855.

Pērk

labu slaučamo govi. Tālr. 65326471, 28474054.

Tagad klusēt gribas tā, kā klusē lauki,
Kad pār viņiem rudens lietus līst...
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
Mariannai Abrickai,
BRĀLI mūžībā pavadot.
Preiļu Valsts ģimnāzijas kolektīvs

Cik salts ir rits, klau, vēji staigā
Un kaut kur izgaist brāļa balss...
Izsakām dzīļu līdzjūtību
Mariannai Abrickai,
BRĀLI pēdējā gaitā pavadot.
Preiļu 1. pamatskolas kolektīvs

Tā aiziet cilvēks,
Paliek dvēseles gaisma, darbs un
atmiņas...
Izsakām dzīļu līdzjūtību
Mariannai Abrickai, no BRĀĻA
uz mūžu atvadoties.
Preiļu Mūzikas un mākslas skolas
kolektīvs

Tas visskumjākais brīdis, kad mātes
sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas.
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst
Un tukšas kā klājums klūst mājas.
Izsakām līdzjūtību
Annai Livzānei, MĀMINU
mūžībā pavadot.
SIA «Zolva»

ABONĒT redakcijā ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!

Fiziskas personas, abonējot «NOVADNIEKU» uz visu gadu redakcijā, ietaupīs uz abonēšanas kvīts rēķina, kā arī saņems gada abonementu par 11 mēnešu cenu, t. i., Ls 35,20.

Juridiskām personām nebūs jāmaksā abonēšanas izdevumi.

«NOVADNIEKA» viena mēneša abonēšanas cena

- fiziskām personām ir Ls 3,20;
- juridiskām personām Ls 3,99

(cena 2010. gadam samazināta par 25%, salīdzinot ar 2009. gadu).

AGLONAS UN LĪVĀNU NOVADA IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!

19. novembrī no pulksten 13.00 līdz 17.00 AGLONAS centrā veikalā «Jumis» varēs abonēt laikrakstu «Novadnieks».

LĪVĀNOS abonēt «Novadnieku» varēs 20. novembrī, no pulksten 10.00 līdz 14.00 GE Money Bank telpās Līvānos, Dzelzceļa ielā 1.

Būsiet laipni gaidīti!